

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство соціальної політики України**

***Державний стандарт
професійно-технічної освіти***

ДСПТО 5141.00.93.02 – 2013
(позначення стандарту)

Професія: Манікюрник

Код: 5141

Кваліфікація: 2 розряд (II клас), 3 розряд (I клас)

**Видання офіційне
Київ 2013**

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство соціальної політики України**

Затверджено
Наказ Міністерства освіти і науки України
від 28.10.2013 № 1483

***Державний стандарт
професійно-технічної освіти***

ДСПТО 5141.00.93.02 – 2013
(позначення стандарту)

Професія: Манікюрник

Код: 5141

Кваліфікація: 2 розряд (II клас), 3 розряд (I клас)

Видання офіційне
Київ 2013

ПОГОДЖЕНО

Заступник Міністра освіти
і науки України

Б.М. Жебровський
2013 р.

ПОГОДЖЕНО

Заступник Міністра соціальної
політики України – керівник апарату

В.М. Коломісць

2013р.

Державний стандарт професійно-технічної освіти

ДСПТО 5141.00.93.02 – 2013
(позначення стандарту)

Професія : Манікюрник

Код: 5141

Кваліфікація: 2 розряд (II клас), 3 розряд (I клас)

*Аркуш погодження
Державного стандарту професійно-технічної освіти*

Професія: 5141 Манікюрник

ПОГОДЖЕНО

Генеральний директор Федерації
роботодавців України

Р. В. Іллічов
« » 2013 р.

ПОГОДЖЕНО

Директор департаменту з питань
розвитку трудового потенціалу
корпоративної соціальної
відповідальності Федерації
роботодавців України

Р. А. Колишків
«25» лютого 2013 р.

Аркуш погодження
Державного стандарту професійно-технічної освіти
Професія : 5141 Манікюрник

Міністерство освіти
і науки України

ПОГОДЖЕНО

Директор департаменту професійно-
технічної освіти Міністерства освіти
і науки України

В.В. Супрун
" " " 2013 р.

*Аркуш погодження
Державного стандарту професійно-технічної освіти
Професія : 5141 Манікюрник*

Міністерство соціальної політики України

ПОГОДЖЕНО
Директор департаменту
праці та зайнятості

Н. Зінкевич

"08" листопада 2013 р.

Аркуш погодження

Державного стандарту професійно-технічної освіти

Професія : 5141 Манікюрник

ПОГОДЖЕНО

*Директор навчально-методичного
центру професійно-технічної освіти
в Одеській області*

О.Е. Корчевський
_____ 2013 р.

ПОГОДЖЕНО

*Начальник Управління освіти і науки
Одеської обласної державної
адміністрації*

Т.О. Лазаренко
_____ 2013 р.

Загальні положення щодо реалізації ДСПТО

Державний стандарт професійно-технічної освіти для підготовки (підвищення кваліфікації) робітників з професії «Манікюрник» 2 розряд (II клас), 3 розряд (I клас) розроблено відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2011 року № 1238 «Про утворення міжвідомчої робочої групи з питань розроблення та впровадження державних стандартів професійно-технічної освіти» та статті 32 Закону України «Про професійно-технічну освіту» та є обов'язковим для виконання всіма професійно-технічними навчальними закладами, підприємствами, установами та організаціями, що здійснюють (або забезпечують) підготовку (підвищення кваліфікації) кваліфікованих робітників, незалежно від їх підпорядкування та форми власності.

У ПТНЗ першого атестаційного рівня тривалість професійного навчання на 2 розряд (II клас) – 465 годин, на 3 розряд (I клас) – 244 години.

У ПТНЗ другого та третього атестаційних рівнів тривалість первинної професійної підготовки встановлюється відповідно до рівня кваліфікації, якої набуває учень, що визначається робочим навчальним планом.

При організації перепідготовки за робітничими професіями термін професійного навчання встановлюється на основі термінів, передбачених для первинної професійної підготовки робітників з відповідної професії, при цьому навчальна програма перепідготовки може бути скорочена до 50% за рахунок виключення раніше вивченого матеріалу за наявності в слухача документа про присвоєння робітничої професії.

У разі необхідності зазначені строки навчання можуть бути подовжені за рахунок включення додаткового навчального матеріалу відповідно до вимог сучасного виробництва, конкретного робочого місця, замовників робітничих кадрів тощо.

Типовим навчальним планом передбачено резерв часу для вивчення предметів за потребою ринку праці («Техніка пошуку роботи», «Ділова етика і культура спілкування» тощо).

Освітньо-кваліфікаційні характеристики випускника складені на основі кваліфікаційної характеристики професії «Манікюрниця» (Випуск № 88 «Побутове обслуговування населення» Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників, затвердженого наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 7 грудня 2006 р. № 458, досягнень науки і техніки, впровадження сучасних технологічних процесів, передових

методів праці, врахування особливостей галузі, потреб роботодавців і містить вимоги до рівня знань, умінь і навичок. Крім основних вимог до рівня знань, умінь і навичок, до кваліфікаційних характеристик включено вимоги, передбачені пунктом 7 «Загальних положень» (Випуск 1. «Професії працівників, що є загальними для всіх видів економічної діяльності») Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників, затвердженого наказом Міністерства праці та соціальної політики України від 29 грудня 2004 року №336.

Професійно-практична підготовка здійснюється в навчальних майстернях, лабораторіях, на навчально-виробничих дільницях та/або безпосередньо на робочих місцях підприємств.

Обсяг навчального часу на обов'язкову компоненту змісту професійно-технічної освіти не може перевищувати 80% загального фонду навчального часу, відповідно варіативний компонент – до 20%.

Навчальний час учня, слухача визначається обліковими одиницями часу, передбаченого для виконання навчальних програм професійно-технічної освіти.

Обліковими одиницями навчального часу є:

академічна година тривалістю 45 хвилин;

урок виробничого навчання, тривалість якого не перевищує 6 академічних годин;

навчальний день, тривалість якого не перевищує 8 академічних годин;

навчальний тиждень, тривалість якого не перевищує 36 академічних годин;

навчальний рік, тривалість якого не перевищує 40 навчальних тижнів.

Навчальний (робочий) час учня, слухача в період проходження виробничої та передвипускної (переддипломної) практики встановлюється залежно від режиму роботи підприємства, установи, організації згідно із законодавством.

Професійно-технічні навчальні заклади, органи управління освітою, засновники організують та здійснюють поточний, тематичний, проміжний і вихідний контроль знань, умінь та навичок учнів (слухачів), їх кваліфікаційну атестацію. Представники роботодавців, їх організацій та об'єднань долучаються до тематичного, вихідного контролю знань, умінь та навичок учнів (слухачів), їх кваліфікаційної атестації.

Під час прийому на перепідготовку або підвищення кваліфікації робітників професійно-технічним навчальним закладом здійснюється вхідний контроль знань, умінь та навичок у порядку, визначеному центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері освіти, за погодженням із заінтересованими центральними органами виконавчої влади.

Після завершення навчання кожний учень (слухач) повинен уміти самостійно виконувати всі роботи, передбачені освітньо-кваліфікаційною

характеристикою, технологічними умовами і нормами, установленими у відповідній галузі.

До самостійного виконання робіт учні (слухачі) допускаються лише після навчання і перевірки знань з охорони праці.

Кваліфікаційна пробна робота проводиться за рахунок часу, відведеного на виробничу практику. Перелік кваліфікаційних пробних робіт розробляється професійно-технічними навчальними закладами, підприємствами, установами та організаціями відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційних характеристик, критеріїв оцінювання.

Випускнику професійно-технічного навчального закладу другого та третього атестаційних рівнів, якому присвоєно освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник», видається диплом.

Особі, яка опанувала курс професійно-технічного навчання й успішно пройшла кваліфікаційну атестацію, присвоюється освітньо-кваліфікаційний рівень «кваліфікований робітник» з набутої професії відповідного розряду та видається свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації.

Зразки диплома кваліфікованого робітника та свідоцтва про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 09 серпня 2001 року № 979 «Про затвердження зразків документів про професійно-технічну освіту».

Особам, які достроково випускаються з професійно-технічного навчального закладу та за результатами проміжної кваліфікаційної атестації їм присвоєна відповідна робітнича кваліфікація, видається свідоцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації державного зразка.

**Міністерство освіти і науки України
Міністерство соціальної політики України**

***Державний стандарт
професійно-технічної освіти***

ДСПТО 5141.00.93.02 – 2013
(позначення стандарту)

Професія : Манікюрник

Код: 5141

Кваліфікація: 2 розряд (II клас)

**Видання офіційне
Київ 2013**

Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника професійно-технічного навчального закладу (підприємства, установи та організації, що здійснюють (або забезпечують) підготовку (підвищення кваліфікації) кваліфікованих робітників)

1. *Професія – 5141 Манікюрник*
2. *Кваліфікація – 2 розряд (II клас)*
3. *Кваліфікаційні вимоги*

Повинен знати: правила виконання манікюрних робіт; правила санітарії та гігієни; призначення інструментів, що застосовуються, прийоми користування ними та правила їх зберігання; способи підбору лаків різних видів, кольорів та відтінків; правила обслуговування відвідувачів та принципи професійної етики; способи надання першої медичної допомоги.

Повинен уміти: гігієнічно чистити нігті на пальцях рук; знімати лак, гель-лак; обпилювати нігті для надання їм потрібної форми, покривати їх лаком, гель-лаком; підбирати лаки різних видів кольорів та відтінків; дезінфікувати, інструмент.

4. *Загальнопрофесійні вимоги*

Повинен:

- а) раціонально та ефективно організовувати працю на робочому місці;
- б) дотримуватись норм технологічного процесу;
- в) не допускати браку в роботі;
- г) знати і виконувати вимоги нормативних актів про охорону праці й навколишнього середовища, дотримуватися норм, методів і прийомів безпечного ведення робіт;
- д) використовувати в разі необхідності засоби попередження і усунення природних і непередбачених негативних явищ (пожежі, аварії, повені тощо).

5. *Вимоги до освітнього рівня осіб, які навчатимуться в системі професійно-технічної освіти:*

Повна загальна середня освіта. Без вимог до стажу роботи.

Повинен пройти підготовку з санітарного мінімуму в установах санітарно-епідеміологічної служби та професійний медичний огляд.

6. *Сфера професійного використання випускника:*

Побутове обслуговування населення. Перукарська справа та косметичні послуги.

7. *Специфічні вимоги*

Вік: по закінченні терміну навчання - не менше 18 років.

Стать: чоловіча, жіноча.

Медичні обмеження.

Типовий навчальний план

Професія: 5141 «Манікюжник»

Кваліфікація: 2 розряд (II клас)

Загальний фонд навчального часу 485 годин

<i>№ з/п</i>	<i>Тема</i>	<i>Кількість годин</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них на лабораторно-практичні роботи</i>
1.	Загальнопрофесійна підготовка	67	4
1.1	Інформаційні технології	10	4
1.2	Основи галузевої економіки і підприємництва	17	
1.3	Основи правових знань	17	
1.4	Правила дорожнього руху	8	
1.5	Резерв часу	15	
2.	Професійно-теоретична підготовка	112	39
2.1	Манікюрна справа	62	29
2.2	Матеріалознавство	10	3
2.3	Основи санітарії та гігієни	15	3
2.4	Професійна етика та психологія	10	4
2.5	Охорона праці	15	
3.	Професійно-практична підготовка	278	
3.1	Виробниче навчання у манікюрній майстерні	180	
3.2	Виробнича практика	98	
4.	Консультації	20	
5.	Державна кваліфікаційна атестація (або проміжна (поетапна) кваліфікаційна атестація при продовженні навчання)	8	
6.	Загальний обсяг навчального часу (без п.4)	465	43

**Перелік кабінетів, лабораторій (майстерень) для підготовки
кваліфікованих робітників за професією “Манікюрник”
2 розряду (II класу)**

1. Кабінети:

- манікюрної справи та матеріалознавства
- охорони праці;
- санітарії та гігієни;
- етики та психології.

2. Майстерні

- навчальна манікюрна майстерня

Примітка: для підприємств, організацій, що здійснюють професійне навчання кваліфікованих робітників:

- допускається зменшення кількості кабінетів, лабораторій за рахунок їх об'єднання;
- індивідуальне професійне навчання кваліфікованих робітників може здійснюватися при наявності обладнаного робочого місця;
- предмети «Інформаційні технології», «Правила дорожнього руху» вивчаються за згодою підприємств - замовників кадрів.

**Типова навчальна програма з предмета
«Інформаційні технології»**

<i>№ з/п</i>	<i>Тема</i>	<i>Кількість годин</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них на лабораторно-п рактичні роботи</i>
1.	Інформація та інформаційні технології	2	
2.	Програмні засоби ПК. Комп'ютерні технології	4	2
3.	Мережні системи та сервіси	4	2
	<i>Всього годин:</i>	<i>10</i>	<i>4</i>

Тема 1. Інформація та інформаційні технології

Поняття про інформацію та інформаційні технології.

Тема 2. Програмні засоби ПК. Комп'ютерні технології

Програми створення текстових і графічних документів. Стили оформлення та подання інформації.

Розробка фірмового стилю.

Мультимедійні технології.

Види і типи презентацій. Загальні відомості про засоби створення презентацій.

POWERPOINT.

Лабораторно-практичні роботи:

1. Створення презентацій. Тема: «Заклад, де я навчаюсь».
2. Створення презентацій. Тема: «Моя майбутня професія».

Тема 3. Мережні системи та сервіси

Основи мережних систем. Мережі на основі ПК. Локальні, корпоративні і глобальні мережі.

Загальні відомості про Internet, електронну пошту та телеконференції.

Основні мережні сервіси. Браузери.

Лабораторно-практичні роботи:

1. Пошук статистичної інформації в мережі Internet (за напрямом професії).
2. Створення публікації «Інновації в професії».

**Типова навчальна програма з предмета
«Основи галузевої економіки і підприємництва»**

<i>№ з/п</i>	<i>Тема</i>	<i>Кількість годин</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них на лабораторно-практичні роботи</i>
1.	Предмет і роль курсу «Основи галузевої економіки і підприємництва»	1	
2.	Галузева структура промисловості України	2	
3.	Науково-технічний прогрес і економічне зростання в галузі	2	
4.	Організація виробництва на підприємствах промисловості	3	
5.	Підприємство як суб'єкт господарювання	3	
6.	Кадри підприємства	2	
7.	Продуктивність праці	1	
8.	Організація і оплата праці	3	
	<i>Всього годин:</i>	<i>17</i>	

Тема 1. Предмет, методи і завдання економіки галузі

Мета і зміст курсу «Основи галузевої економіки і підприємництва». Необхідність вивчення курсу майбутніми кваліфікованими конкурентноспроможними на ринку праці робітниками.

Тема 2. Галузева структура промисловості України

Поняття та класифікація галузей промисловості України. Галузева структура, та показники що її характеризують. Основні фактори, що впливають на формування галузевої структури промисловості України.

Тема 3. Науково-технічний прогрес економічного зростання в галузі

Науково-технічний прогрес (НТП), науково-технічна революція (НТР). НТП в промисловості. Основні напрями науково-технічної політики в галузі. Технологічна революція. Гуманізація виробництва.

Тема 4. Організація виробництва на підприємствах промисловості

Організація виробництва як форма забезпечення ефективної діяльності підприємств. Формування та структура виробничого процесу. Основні принципи організації виробничого процесу. Організаційні типи виробництва та їх характеристика.

Тема 5. Підприємство як суб'єкт господарювання

Закон України «Про підприємства». Загальна характеристика підприємств, форми власності. Розвиток і види підприємств. Функції підприємств. Організаційно-правові форми підприємств.

Тема 6. Кадри підприємства

Кадри підприємства, їх склад і структура. Класифікація персоналу підприємства. Підготовка кадрів в Україні та фактори, що впливають на зміну професійно – кваліфікаційного складу кадрів підприємства. Роль ДПТНЗ у підготовці робітничих кадрів.

Тема 7. Продуктивність праці

Поняття продуктивності праці. Показники продуктивності праці та методи її обчислення.

Тема 8. Організація і оплата праці

Організації трудової діяльності. Заробітна плата, її економічний зміст, форми і системи. Тарифна система оплати праці. Нові форми оплати праці, бригадний підряд, преміювання. Класифікаційні розряди (класи), порядок їх присвоєння.

**Типова навчальна програма з предмета
«Основи правових знань»**

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Всього	З них на лабораторно-практичні роботи
1.	Право – соціальна цінність, складова частина загальнолюдської культури. Поняття та ознаки правової держави	1	
2.	Конституційні основи України	5	
3.	Цивільне право і відносини, що ним регулюються	1	
4.	Господарство і право	1	
5.	Захист господарчих прав та інтересів. Розгляд господарчих спорів	2	
6.	Праця, закон і ми	2	
7.	Адміністративний проступок і адміністративна відповідальність	2	
8.	Злочин і покарання	2	
9.	Правова охорона природи. Охорона природи - невід'ємна умова економічного та соціального розвитку України	1	
Всього годин:		17	

Тема 1. Право – соціальна цінність, складова частина загальнолюдської культури. Поняття та ознаки правової держави

Право у житті кожного з нас. Право – цінність, одна із засад державного і суспільного життя. Принципи права, його провідні основоположні ідеї. Морально-етична природа права. Той, хто порушує юридичні закони, порушує і закони совісті. Правомірна поведінка і правопорушення. Юридична відповідальність.

Тема 2. Конституційні основи України

Громадянин і держава. Поняття громадянства в Україні. Правове становище громадян України, їхня рівноправність.

Особисті права і свободи громадян: право кожної людини на життя, на повагу до гідності, на свободу та особисту недоторканість; недоторканість житла кожного, таємниця листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції, право на захист від втручання в особисте і сімейне життя тощо.

Вибори, референдум в Україні. Здійснення волевиявлення народу через вибори, референдум та інші форми безпосередньої демократії в Україні. Верховна Рада України (парламент). Верховна Рада – представницький орган державної влади в Україні. Її склад, структура, повноваження і порядок роботи. Президент України – глава держави. Обрання Президента України та його повноваження. Припинення повноважень Президента України.

Кабінет Міністрів України – вищий орган у системі органів виконавчої влади.

Правосуддя. Конституційний суд України. Здійснення правосуддя в Україні винятково судами. Система судів в Україні.

Місцеве самоврядування. Поняття місцевого самоврядування в Україні, його система та повноваження.

Тема 3. Цивільне право і відносини, що ним регулюються

Поняття цивільного права України. Цивільне законодавство. Цивільні правовідносини та їх регулювання. Суб'єкти цивільних правовідносин. Юридичні особи. Об'єкти цивільних правовідносин.

Тема 4. Господарство і право

Поняття господарського права та його роль у регулюванні господарських відносин. Система господарського права. Господарське законодавство, господарські правовідносини. Суб'єкти господарського права. Правове становище господарських організацій. Правове становище підприємств і об'єднань.

Тема 5. Захист господарських прав та інтересів. Розгляд господарських спорів

Загальні положення. Органи, що вирішують господарські спори. Закони, які використовуються для розв'язання господарських спорів.

Тема 6. Праця, закон і ми

Трудовий договір. Право громадян України на працю.

Загальна характеристика трудового права України. Трудовий договір. Робочий час і час відпочинку. Заробітна плата.

Тема 7. Адміністративний проступок і адміністративна відповідальність

Визначення та загальні положення адміністративного права. Поняття та організація державного управління. Роль адміністративного права у регулюванні відносин у сфері державного управління.

Тема 8. Злочин і покарання

Поняття кримінального права. Загальні положення кримінального права. Злочин та інші правопорушення.

Види покарань. Поняття індивідуалізації покарання стосовно особи відповідно до вчинку.

Тема 9. Правова охорона природи. Охорона природи – невід'ємна умова економічного та соціального розвитку України

Екологічне право та його роль у регулюванні системи «природа-людина-суспільство». Основні принципи охорони навколишнього середовища.

Відповідальність за порушення законодавства про охорону навколишнього середовища.

**Типова навчальна програма з предмета
«Правила дорожнього руху»**

<i>№ з/п</i>	<i>Тема</i>	<i>Кількість годин</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них на лабораторно-практичні роботи</i>
1.	Закон України «Про дорожній рух». Загальні положення, визначення	1	
2.	Обов'язки та права пасажирів і пішоходів	1	
3.	Вимоги до водіїв мопедів, велосипедів, осіб, які керують гужовим транспортом і погоничів тварин	1	
4.	Регулювання дорожнього руху	1	
5.	Рух транспорту та безпека пішоходів і пасажирів	1	
6.	Особливі умови руху	1	
7.	Надання першої медичної допомоги під час дорожньо-транспортних випадків	1	
8.	Відповідальність за порушення правил дорожнього руху	1	
<i>Всього годин:</i>		8	

Тема 1. Закон України «Про дорожній рух». Загальні положення, визначення

Правила дорожнього руху. Загальні положення. Терміни та визначення Закону України «Про дорожній рух». Правила дорожнього руху як правова основа дорожнього руху, що має створити безпечні умови для всіх його учасників.

Закон України «Про дорожній рух». Порядок навчання різних груп населення Правилам дорожнього руху.

Аналіз дорожньо-транспортних пригод у населеному пункті, області та причини їх виникнення.

Загальна структура і основні вимоги Правил дорожнього руху.

Порядок введення обмежень у дорожньому русі, відповідність обмежень, інструкцій та інших нормативних актів вимогам Правил дорожнього руху.

Терміни: пішохід, механічний транспортний засіб, мотоцикл, велосипед, причеп, напівпричеп, дорога, дозволена максимальна вага, прорізна частина, смуга руху, перехрестя, залізничний перехід, населений пункт, зупинка, стоянка, обгін, поступити дорогу, переважне право. Визначення цих термінів.

Тема 2. Обов'язки та права пасажирів і пішоходів

Порядок руху пішоходів у населених пунктах.

Особливості руху пішоходів, які переносять громіздкі предмети, осіб, які пересуваються в інвалідних колясках без двигуна, керують велосипедом, мопедом та мотоциклом, тягнуть санки, візок тощо.

Порядок руху пішоходів за межами населених пунктів. Рух пішоходів у темну пору доби та в умовах недостатньої видимості. Груповий рух людей дорогою.

Розподіл транспортних і пішохідних потоків. Тротуар. Пішохідна доріжка. Організована колона. «Знак»: «Пішохідний перехід». Груповий рух людей дорогою. Порядок переходу проїжджої частини дороги. Дії пішоходів при наближенні транспортного засобу з увімкненим проблісковим маячком і спеціальним звуковим сигналом.

Дії пішоходів, які причетні до дорожньо-транспортної пригоди.

Поведінка пасажирів на зупинках маршрутного транспорту.

Значення світлофорів і жестів регулювальника. Як очікувати автобус, тролейбус, трамвай, автомобіль-таксі. Посадка та висадка пасажирів під час зупинки транспорту.

Тема 3. Вимоги до водіїв мопедів, велосипедів, осіб, які керують гужовим транспортом і погоничів тварин

Віковий ценз і вимоги до велосипедистів і водіїв мопедів, гужового транспорту і погоничів тварин. Технологічний стан і обладнання транспортних засобів. Документи водія. Обов'язки водія.

Розміщення транспортних засобів на проїжджій частині дороги.

Правила користування велосипедною доріжкою. Випадки, коли рух зазначених транспортних засобів і прогін тварин забороняється. Заборони водію. Вимоги до водія велосипеда, гужового транспорту, погоничів тварин. Заборони водію велосипеда забороняється. Заборони водію гужового транспорту. Заборони погоничам тварин.

Небезпечні наслідки порушення вимог руху керуючими велосипедами, мопедами, гужовим транспортом і прогоном тварин.

Тема 4. Регулювання дорожнього руху

Дорожні знаки та їх значення в загальній системі організації дорожнього руху, їх класифікація.

Дорожня розмітка та її значення в загальній системі організації дорожнього руху, класифікація розмітки.

Дорожнє обладнання як допоміжний засіб забезпечення регулювання дорожнього руху на небезпечних ділянках трас.

Типи світлофорів. Сигнали світлофора. Сигнали, що регулюють рух світлофорів. Вертикальні світлофори. Значення світлофорів.

Сигнали регулювальника (особи, уповноважені регулювати дорожній рух): руки, що витягнуті в сторони, опущені; права рука зігнута перед грудьми; права рука витягнута вперед; рука, піднята вгору; інші сигнали регулювальника.

Перевага сигналів регулювальника над сигналами світлофора, дорожніми знаками і розміткою.

Тема 5. Рух транспорту та безпека пішоходів і пасажирів

Правосторонній рух транспорту і безпека пішоходів. Рух у декілька рядів.

Взаємна увага – умова безпеки руху.

Види і призначення попереджувальних сигналів. Правила подання світлових сигналів або рукою. Небезпечні наслідки порушення правил подавання попереджувальних сигналів.

Попереджувальні сигнали. Швидкість руху. Дистанція. Обгін. Безпека пішоходів і пасажирів.

Поняття про шлях гальмування. Фактори, що впливають на величину шляху гальмування.

Види перехресть. Порядок руху на перехрестях. Зупинка і стоянка.

Тема 6. Особливі умови руху

Перевезення пасажирів при буксируванні транспортних засобів.

Навчальна їзда. Умови, за яких дозволяється навчальна їзда на дорогах.

Рух у житловій зоні. Переваги пішоходів під час руху в житловій зоні.

Автомагістралі і автобани, їх основні ознаки. Рух по автомагістралях і автобанах.

Основні ознаки гірських доріг і крутих спусків. Вимоги правил руху на гірських дорогах і крутих спусках.

Початок руху, маневрування. Обгін. Зупинка та стоянка. Рух по швидкісних дорогах. Рух по гірських дорогах. Рух і стоянка в темний час доби. Буксирування.

Тема 7. Надання першої медичної допомоги під час дорожньо-транспортних випадків

Визначення і термінове призначення дії фактора травмування, звільнення потерпілого із пошкодженого транспортного засобу.

Основні правила першої долікарської допомоги потерпілим. Надання першої допомоги при різних видах травм. Транспортування потерпілих при ДТП.

Тема 8. Відповідальність за порушення правил дорожнього руху

Соціально-економічні і правові наслідки ДТП і порушення ПДР.
Поняття і види адміністративних порушень. Кримінальна відповідальність.
Відповідальність за нанесення матеріальної та природо-екологічної шкоди.

Засоби адміністративного покарання. Дисциплінарна відповідальність. Суспільний вплив. Громадянська відповідальність.

**Типова навчальна програма з предмета
«Манікюрна справа»**

<i>№ з/п</i>	<i>Тема</i>	<i>Кількість годин</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них на лабораторно-практичні роботи</i>
1.	Вступ. Історія розвитку манікюру	2	
2.	Приміщення та обладнання робочого місця манікюрника	2	
3.	Інструменти для виконання манікюрних робіт	6	4
4.	Гігієнічний догляд за шкірою рук та нігтями	6	3
5.	Технологія покриття нігтів лаком, гель-лаком	4	3
6.	Підготовчі та заключні роботи з обслуговування відвідувачів	2	1
7.	Технологія виконання манікюрних робіт	40	18
	<i>Всього годин:</i>	62	29

Тема 1. Вступ. Історія розвитку манікюру

Значення побутового обслуговування населення.

Ознайомлення з кваліфікаційною характеристикою і програмою навчання за професією. Зв'язок предмета «манікюрна справа» з іншими предметами.

Значення професійної майстерності працівників сфери послуг і рівня обслуговування відвідувачів в умовах ринкової економіки. Кращий досвід роботи за професією на підприємствах, в установах, організаціях даної та суміжних галузей конкуруючих фірм в інших країнах.

Вимоги до зовнішнього вигляду та професійної культури обслуговування.

Історія розвитку манікюрного мистецтва. Сучасні напрямки моди.

Тема 2. Приміщення та обладнання робочого місця манікюрника

Типи перукарень. Поняття про салон-перукарню і її відмінність від звичайної перукарні. Приміщення перукарні (основні робочі зали, підсобні приміщення). Санітарні норми площі на одне робоче місце. Вимоги до розміщення манікюрних столів. Заходи для поліпшення умов праці, передбачених трудовими та колективними договорами і правилами внутрішнього трудового розпорядку. Способи прибирання приміщень та робочого місця манікюрника.

Робоче місце майстра манікюру, його обладнання та використання. Пристосування, необхідні для виконання манікюрних робіт. Забезпечення санітарних вимог до його змісту. Забезпечення вимог безпеки використання

приміщень та обладнань. Вплив технічного прогресу на видозміну приміщень та обладнання робочого місця манікюриста, його нові типи. Сучасні технічно-економічні досягнення, необхідні для успішного надання манікюрних послуг.

Тема 3. Інструменти для виконання манікюрних робіт

Сучасній манікюрний інструмент, його призначення.

Різальний інструмент – ножиці, їх форми і розміри. Щипці, їх види; пилки, їх види. Інший інструмент – пушер, лопатки, щіточки. Апарати та пристосування для манікюру: полірувальний прилад, валик для кистей рук, електричний стерилізатор, бікси для стерильного матеріалу, їх пристрій і принцип дії. Лампи для гель-лаків. Спеціальний посуд. Правила і прийоми роботи з інструментом. Раціональне розміщення інструментів на робочому столі. Вимоги до якості інструментів. Порядок очищення, дезінфекції, стерилізації. Термін експлуатації інструментів. Збереження інструментів, догляд за ним. Правила визначення якості заточення інструментів. Забезпечення охорони праці при роботі з інструментом та апаратурою.

Лабораторно-практичні роботи:

1. Ознайомлення з інструментами, апаратами, пристосуваннями для надання манікюрних послуг та їх призначенням. Визначення якості інструментів.
2. Підготовка інструменту до роботи: очищення та дезінфекція інструментів, раціонального розміщення інструментів.
3. Робота з манікюрним інструментом: ножицями, щипцями, пилочками, лопаткою. Визначення якості гостроти інструменту.

Тема 4. Гігієнічний догляд за шкірою рук та нігтями

Догляд за шкірою рук і нігтями – шлях до краси, доброго настрою та здоров'я людини. Різновиди гігієнічного догляду за шкірою рук і нігтями. Перше правило догляду – процедура миття рук. Підбір миючих, косметичних та рослинних засобів для покращення стану шкіри рук та нігтів. Засоби та методи боротьби з пітливістю, сухістю і тріщинами шкіри рук. Способи закріплення нігтьових пластин.

Гігієнічна обробка шкіри рук і нігтів сучасними косметичними, рослинними засобами, та оліями (кремами, лосьйонами, глиною тощо).

Лабораторно-практичні роботи:

1. Підбір миючих засобів для виконання гігієнічної обробки рук. Освоєння прийомів миття рук. Дезінфекція рук манікюриста та відвідувача.
2. Підготовка розчинів для ванночок і проведення процедур по догляду за пітливими руками, сухістю шкіри; лікування тріщин та закріплення нігтьових пластин.

Тема 5. Технологія покриття нігтів лаком, гель-лаком.

Правила підбору лаків різних видів, кольорів та відтінків лаків. Заключне оброблення нігтів. Надання допомоги відвідувачу при виборі кольору лаків. Правила покриття нігтів основою під лак, лаком (декоративним лаком) та закріплювачем у технологічній послідовності.

Покриття нігтів гель-лаком у технологічній послідовності. Особливості покриття нігтів гель-лаком. Підготовка нігтьової пластини до покриття гель-лаком. Зняття верхнього шару з нігтьової пластини. Технологічне нанесення базового гелю, кольорового гелю та фінішного покриття. Технологія зняття гель-лаку.

Елементи художнього оформлення нігтів. Елементарні малюнки лаками, підбір кольорів та відтінків. Основи колористики, правила змішування кольорів. Тематичне малювання згідно до сезону.

Лабораторно-практичні роботи:

1. Підбір лаків різних кольорів та відтінків. Покриття нігтів лаком у технологічній послідовності.
2. Покриття нігтів гель-лаком у технологічній послідовності.
3. Виконання елементів художнього оформлення нігтів.

Тема 6. Підготовчі та заключні роботи з обслуговування відвідувачів

Правила прийому відвідувачів і культура обслуговування. Підготовка робочого місця. Підготовчі роботи перед виконанням манікюрних робіт. Підготовка інструментів, значення раціонального розташування інструментів та матеріалів. Відповідальність майстра за якість обслуговування та утримання робочого місця, інструменту та білизни згідно з санітарними нормами та вимогами.

Правила та черговість приймання відвідувачів. Черговість роботи майстрів. Інформування відвідувачів про види послуг та ціни.

Запис на наступне відвідування (за бажанням відвідувача).

Рекомендації щодо догляду за руками і нігтями в домашніх умовах. Розрахунок з відвідувачем.

Прибирання робочого місця і підготовка його для прийому наступного відвідувача (зміна білизни, дезінфекція робочих поверхонь та інструменту, миття рук).

Лабораторно-практична робота:

1. Виконання підготовчих та заключних робіт під час обслуговування відвідувачів: підготовка робочого місця, інструменту та білизни. Формування черговості та порядку приймання відвідувачів. Робота з відвідувачами по

обговоренню видів послуг та надання інформації про ціни на манікюрні послуги.

Тема 7. Технологія виконання манікюрних робіт.

Загальні відомості про манікюр. Основні види манікюру. Значення гігієнічного манікюру. Протипоказання для виконання манікюру.

Різноманітності форм нігтів. Залежність вибору форми і довжини нігтів від форми і довжини пальців, професії і віку відвідувача.

Використання сучасних матеріалів у манікюрі (парфумерно-косметичні, рослинні засоби, олії, медикаменти, перев'язні матеріали).

Огляд рук відвідувача на предмет захворювання шкіри та нігтів рук; обговорення виду послуг; інформація про ціни на послуги. Обробка рук відвідувача і майстра антисептиком.

Виконання гігієнічного манікюру у технологічній послідовності.

Значення положення рук відвідувача і манікюрника під час виконання манікюру.

Технологія зняття старого лаку з нігтів.

Обробка нігтів кожного пальця для надання нігтям потрібної форми. Користування прямими ножицями, щипцями-кусачками для нігтів та пилочками для опилування нігтів. Підрізання нігтів в довжину. Підрізання бокових країв нігтя. Послідовність підпилювання окремих ділянок нігтя. Відтягування шкіри з боку нігтя. Положення рук при обробці нігтів.

Мацерація (пом'якшення) шкіри, призначення. Засоби для пом'якшувальної ванночки та компресів. Правила пом'якшення, технологічна послідовність видалення кутикули нігтьового валика кожного пальця. Правила видалення кутикули нігтьових валиків. Положення та нахил ножиць при вирізанні кутикули заднього нігтьового валика. Положення щипців-кусачок при видаленні кутикули бокових нігтьових валиків. Правила обробки кутикули косметичними засобами (безобрізний варіант). Обробка шкіри нігтьового валика пальців рук.

Задирки, їх види. Причини появи задирок, видалення їх. Видалення бруду з-під нігтів. Значення гігієнічної чистки нігтів на пальцях рук. Припинення кровотечі у разі поранення шкіри рук.

Масаж кистей рук. Значення масажу кистей рук. Види масажів. Способи підбору сучасних косметичних та рослинних засобів, олій для виконання масажу. Технологічна послідовність виконання масажу кистей рук. Положення рук відвідувача при виконанні масажу. Тривалість масажу.

Надання нігтям блиску. Шліфування та полірування нігтів. Підбір лаків різних видів (крем-лаки, слюдяні, гель-лаки), кольорів та відтінків. Заключне оброблення нігтів. Правила роботи щіточкою. Надання допомоги відвідувачу при виборі виду та кольору лаків. Покриття нігтів лаком (гель-лаком) у технологічній послідовності.

Вимоги до якості виконання манікюрних послуг. Значення додержання технології манікюрних робіт для надання якісних послуг. Способи і прийоми попередження відмов від технології виконання манікюрних послуг.

Облік робіт за день і місяць. Аналіз якості манікюрних послуг.

Лабораторно-практичні роботи:

1. Огляд відвідувача на предмет захворювання шкіри та нігтів рук. Виконання робіт щодо зняття старого лаку з нігтів.

2. Підрізання нігтів. Тримання ножиць, щипців-кусачок при обробці нігтів. Відпрацювання навичок положення рук

3. Підпилювання нігтів пилочкою. Відпрацювання навичок користування пилочкою при обпилюванні нігтів. Надання нігтям потрібної форми.

4. Мацерація шкіри рук. Приготування ванночок для виконання мацерації шкіри рук. Видалення кутикули нігтьових валиків пальців рук (обрізний та безобрізний варіант). Обробка шкіри нігтьового валика пальців рук.

5. Видалення задирок та бруду з-під нігтів. Гігієнічна чистка нігтів на пальцях рук. Виконання заключних робіт по обробленню нігтів.

6. Виконання масажу кистей рук у технологічній послідовності.

7. Надання нігтям блиску, полірування та шліфування нігтів.

8. Підбір лаків різних видів, кольорів та відтінків. Покриття нігтів лаком (гель-лаком) у технологічній послідовності. Виконання елементів художнього оформлення нігтів.

9. Виконання гігієнічного манікюру (мокрого-обрізного, гарячого-обрізного, безобрізного) у технологічній послідовності.

**Типова навчальна програма з предмета
«Матеріалознавство»**

<i>№ з/п</i>	<i>Тема</i>	<i>Кількість годин</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них на лабораторно-п рактичні роботи</i>
1.	Вступ. Вихідні матеріали виробництва парфумерно-косметичних товарів	2	
2.	Дезінфікуючі і кровоспинні засоби	2	1
3.	Препарати і косметичні засоби, що застосовуються в манікюрі	4	2
4.	Допоміжні матеріали	1	
5.	Контроль якості парфумерної продукції. Зберігання матеріалів	1	
	<i>Всього годин:</i>	<i>10</i>	<i>3</i>

Тема 1. Вступ. Вихідні матеріали виробництва парфумерно-косметичних товарів

Основні завдання курсу «Матеріалознавство». Загальні поняття про парфумерію і косметику. Історичні відомості. Парфумерно-косметичні товари як основна група матеріалів, що використовуються при обслуговуванні відвідувачів у перукарнях. Коротка характеристика сировини, напівфабрикатів, що застосовуються для виробництва парфумерно-косметичних товарів. Виробники сучасних косметичних засобів.

Класифікація жирів та їх замінників. Добавки, що з'якшують шкіру. Поняття про луги, кислоти, що застосовуються при виробництві мила, в тому числі рідкого.

Тема 2. Дезінфікуючі і кровоспинні засоби

Дезінфікуючі та кровоспинні засоби (перекис водню, настойка йоду, спирти карболова кислота, марганцево-кислий калій та інші), їх особливості. Способи розпізнання цих засобів по кольору і запаху. Концентрація розчинів. Способи застосування дезінфікуючих і кровоспинних засобів, їх дія в залежності від складу і концентрації. Вимоги до якості. Норми витрат.

Лабораторно-практична робота:

1. Розгляд і вивчення зразків різних дезінфікуючих і кровоспинних засобів. Робота з дезінфікуючими засобами.

Тема 3. Препарати і косметичні засоби, що застосовуються в манікюрі

Основні види засобів догляду за шкірою рук та нігтями, їх значення. Класифікація косметичних засобів, що застосовуються в манікюрі. Хімічний склад косметичних засобів. Вазелін, його властивості та призначення. Гліцерин, його властивості та призначення. Класифікація кремів за складом, призначенням та дією на шкіру. Косметичні засоби для виконання масок по догляду за шкірою рук і нігтів. Лосьйони та їх хімічний склад, види, косметичне призначення. Рослинні засоби та олії для догляду за шкірою рук і нігтями. Лаки для нігтів, їх види та хімічний склад. Гель-лаки, їх різновиди. Розчинники для зняття лаку.

Мила, їх види, хімічний склад та використання в манікюрній справі.

Правила користування мильними матеріалами.

Парафін та його значення для догляду за шкірою рук.

Сучасні досягнення у виробництві косметичних засобів.

Правила зберігання косметичних засобів, норми витрат.

Лабораторно-практичні роботи:

1. Ознайомлення з косметичними засобами та матеріалами, які використовуються в манікюрній справі.

2. Ознайомлення з інструкцією щодо користування лаками, гель-лаками та розчинниками. Визначення кольору і відтінку лаків.

Тема 4. Допоміжні матеріали

Загальні поняття про допоміжні матеріали під час манікюрних робіт. Загальні відомості про вату, ватні тампони, рушники, неткані та махрові серветки. Вимоги до них. Правила зберігання. Норми матеріальних витрат при наданні манікюрних послуг.

Тема 5. Контроль якості парфумерної продукції. Зберігання матеріалів

Стандартизація, сертифікація косметичної продукції. Вимоги до якості парфумерно-косметичної продукції. Сучасні методи контролю якості парфумерно-косметичної продукції. Умови збереження дезінфікуючих і кровоспинних засобів, парфумерно-косметичних та допоміжних матеріалів в перукарнях. Вимоги до температури, вологості повітря та освітлення. Розміщення матеріалів на робочому місці та правила їх зберігання.

**Типова навчальна програма з предмета
«Основи санітарії та гігієни»**

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Всього	З них на лабораторно-практичні роботи
1.	Вступ .Санітарні вимоги до манікюрників	2	
2.	Поняття про анатомію і фізіологію шкіри та нігтів	4	1
3.	Основи мікробіології та епідеміології	4	
4.	Захворювання шкіри та нігтів, їх лікування та профілактика	5	2
Всього годин:		15	3

Тема 1. Вступ. Санітарні вимоги до манікюрників

Знайомство зі змістом курсу та програмою навчання. Поняття про гігієну та санітарію. Нормативна і навчальна література щодо санітарії та гігієни. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення». Значення предмета для оволодіння професією. Значення дотримання правил особистої гігієни. Фізіолого-гігієнічні основи трудового процесу манікюрника. Поняття про стомлюваність. Значення правильного положення тіла під час роботи для підвищення продуктивності праці, попередження скривлення хребта і стомлюваності. Медичний огляд та обстеження на виявлення бактерій та глистоносів, туберкульозу, шкірних та венеричних захворювань. Захворювання, що перешкоджають допуску до роботи манікюрника. Особиста санітарна книжка працівника, порядок її заповнення та зберігання. Відповідальність працівника за дотримання особистої гігієни.

Санітарні вимоги до виробничих приміщень перукарень та робочого місця манікюрника.

Профілактика професійних захворювань і виробничого травматизму. Пил і його вплив на організм. Захворювання від впливу пилу, хімічних реактивів, алергійні захворювання, травматизм і захворювання очей. Заходи попередження.

Тема 2. Поняття про анатомію і фізіологію шкіри та нігтів

Поняття про анатомію верхніх кінцівок людини. Поняття про анатомію, та фізіологію шкіри. Кровоносні судини. Придатки шкіри: потові та сальні залози, волосся, нігті. Нервові закінчення. Колір та фізіологія шкіри, нігтя, їх будова, харчування, ріст, захисні функції. Різноманітності форм нігтів.

Лабораторно-практична робота:

1. Ознайомлення з гістологічною будовою шкіри, кровоносними судинами, сальними та потовими залозами шкіри рук по муляжах, плакатах, малюнках, фотографіях.

Тема 3. Основи мікробіології та епідеміології

Поняття про мікроби, їх класифікація. Загальна характеристика основних груп мікроорганізмів і процеси їх життєдіяльності. Мікроби, що викликають захворювання шкіри та нігтів. Види грибків, їх будова та розмноження. Віруси та спірохети. Чинники зовнішнього середовища, що впливають на життєдіяльність мікроорганізмів. Поняття про інфекції та інфекційні захворювання. Прояв інфекційних захворювань. Джерела інфікування та способи передачі інфекцій. Бактеріоносії як джерела інфекції. Заходи боротьби з інфекційними захворюваннями. Профілактика інфекційних захворювань. Поняття про імунітет. Венеричні захворювання, їх попередження. Профілактика СНІДу. Щеплення та санітарно-освітня робота.

Тема 4. Захворювання шкіри та нігтів, їх лікування та профілактика

Вроджені недоліки шкіри та нігтів. Внутрішні та зовнішні причини захворювання шкіри рук, нігтів та нігтьового ложа. Захворювання шкіри: гнійничкові, грибкові та паразитарні. Захворювання нігтів та нігтьового ложа: інфекційні, мікози, оніхомікози, травматичні, професійні. Вплив змін в організм людини на форму нігтів. Різноманітність змін форми, розмірів і структури нігтів. Виявлення та профілактика грибкових захворювань шкіри рук і нігтів. Наслідки травм шкіри при виконанні манікюру. Профілактика захворювання шкіри та нігтів. Захворювання шкіри рук і нігтів, при яких неможливе виконання манікюру.

Лабораторно-практична робота:

1. Визначення видів хвороб шкіри рук та нігтів, при яких неможливе виконання манікюру: на муляжах, плакатах, малюнках, фотографіях.

**Типова навчальна програма з предмета
«Професійна етика та психологія»**

<i>№ з/п</i>	<i>Тема</i>	<i>Кількість годин</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них на лабораторно-практичні роботи</i>
1.	Основи професійній етики і психології	2	
2.	Культура спілкування працівників сфери послуг з відвідувачами	4	2
3.	Етика взаємин в трудовому колективі. Професійна поведінка.	4	2
<i>Всього годин:</i>		<i>10</i>	<i>4</i>

Тема 1. Основи професійній етики і психології

Етика та психологія в структурі між предметних зв'язків. Етика та психологія стосунків в трудовому колективі та в процесі навчання. Етика надання побутових послуг населенню.

Поняття професійної психології. Психологія людини: біологічна та соціальна. Поняття про особистість, темперамент і характер. Риси характеру та фактори, що впливають на процес обслуговування, їх психологічні особливості.

Психологія чоловіків, жінок, дитини. Психологія побутового обслуговування, як спеціальна галузь в психології. Завдання психології в побутовому обслуговуванні. Трудовий колектив у побутовому обслуговуванні, його функції і завдання. Взаємовідносини у трудовому колективі сфери послуг.

Поняття про стиль, особистий імідж. Формування іміджу.

Тема 2. Культура спілкування працівників сфери послуг з відвідувачами

Поняття про спілкування. Функції, види і засоби спілкування: комунікативна компетентність, стратегія, тактика спілкування. Моделі ділового спілкування. Психологічний контакт – основа спілкування у побутовому обслуговуванні. Культура спілкування працівників контактної зони. Культура мовлення.

Норми вербального етикету. Основні елементи мовного етикету. Етикет телефонної розмови. Технологія підготовки та проведення бесіди.

Дозволені та заборонені теми для розмов.

Різновиди конфліктів Скарги та конфлікти з відвідувачами: причини, види та стратегії розв'язання конфліктів.

Лабораторно-практичні роботи:

1. Навички ділового спілкування та складання діалогів с відвідувачами.
2. Відпрацювання прийомів розв'язання суперечок та конфліктів.

Тема 3. Етика взаємин в трудовому колективі. Професійна поведінка.

Сутність професійної етики працівників сфери послуг. Кодекс професійної етики. Основні закони етикету (закон старшинства, закон небезпечної зони, закон першості). Психологія ділового спілкування. Найбільш важливі елементи мовного етикету.

Загальні відомості про поведінку. Професійна поведінка. Трудовий колектив та його структура. Корпоративна культура.

Поняття про стиль обслуговування відвідувачів. Привернення уваги відвідувачів. Пробудження зацікавленості відвідувачів в отриманні манікюрних послуг. Комерційний діалог. Реклама побутового обслуговування.

Лабораторно-практична робота:

1. Відпрацювання прийомів пробудження зацікавленості відвідувачів в отриманні манікюрних послуг. Рекламування манікюрних послуг.

**Типова навчальна програма з предмета
«Охорона праці»**

<i>№ з/п</i>	<i>Тема</i>	<i>Кількість годин</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них на лабораторно-практичні роботи</i>
1.	Правові та організаційні основи охорони праці	2	
2.	Основи безпеки праці у галузі. Загальні відомості про потенціал небезпек. Психологія безпеки праці. Організація роботи з охорони праці	3	
3.	Основи пожежної безпеки. Вибухонебезпека і вибухозахист	2	
4.	Основи електробезпеки	2	
5.	Основи гігієни праці та виробничої санітарії. Медичні огляди	3	
6.	Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках	3	
<i>Всього годин:</i>		15	

Тема 1. Правові та організаційні основи охорони праці

Зміст поняття «охорона праці», соціально-економічне значення охорони праці. Мета і завдання предмета «Охорона праці», обсяг, зміст і порядок його вивчення.

Основні законодавчі акти з охорони праці: Конституція України, Закон України «Про охорону праці», Кодекс законів про працю України, Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності», Основи законодавства України про охорону здоров'я, Закон України «Про пожежну безпеку», Закон України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку», Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», Закон України «Про колективні договори і угоди».

Основні нормативно-правові акти з охорони праці. Право громадян на охорону праці при укладанні трудового договору. Правила внутрішнього трудового розпорядку. Тривалість робочого дня працівників. Колективний договір, його укладання і виконання. Права працівників на охорону праці під час роботи на підприємстві, на пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці. Охорона праці жінок і неповнолітніх. Відповідальність за порушення законодавства про працю, охорону праці, нормативно-правових актів з охорони праці.

Державне управління охороною праці. Соціальна політика щодо атестації робочих місць за умовами праці на відповідність вимогам нормативно – правових актів з охорони праці.

Державний нагляд за охороною праці. Органи державного нагляду за охороною праці. Громадський контроль за додержанням законодавства про охорону праці, повноваження і права профспілок та уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці.

Навчання з питань охорони праці. Типове положення про порядок навчання і перевірку знань з питань охорони праці, яке встановлює порядок і види інструктажів з охорони праці, форми перевірки знань працівників і посадових осіб.

Основні завдання системи стандартів безпеки праці: зниження і усунення небезпечних та шкідливих виробничих факторів, створення ефективних засобів захисту працівників. Порядок забезпечення працівників засобами індивідуального та колективного захисту.

Поняття про виробничий травматизм і профзахворювання. Нещасні випадки, пов'язані з працею на підприємствах сфери манікюрних послуг. Безпека праці і здоровий спосіб життя. Алкоголізм і безпека праці. Професійні захворювання і професійні отруєння. Основні причини травматизму і професійних захворювань на підприємствах сфери манікюрних послуг. Основні заходи запобігання травматизму та захворювання на підприємствах сфери манікюрних послуг: організаційні, технічні, санітарно – виробничі, методико-профілактичні. Соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань. Соціальна і медична реабілітація працівників. Розслідування та облік нещасних випадків на виробництві, професійних захворювань і професійних отруєнь.

Тема 2. Основи безпеки праці у галузі. Загальні відомості про потенціал небезпек. Психологія безпеки праці. Організація роботи з охорони праці

Загальні питання безпеки праці у манікюрній справі. Загальні відомості про потенціал небезпек. Основні небезпеки під час проведення манікюрних робіт.

Захист від дії хімічних чинників. Зони безпеки та їх огороження. Світлова і звукова сигналізація. Попереджувальні надписи, сигнальні фарбування. Знаки безпеки.

Засоби колективного та індивідуального захисту від небезпечних і шкідливих виробничих факторів: спецодяг, спецвзуття та інші засоби індивідуального захисту при проведенні манікюрних робіт. Захист від шуму, пилу, газу, вібрацій, несприятливих метеорологічних умов. Мікроклімат виробничих приміщень перукарень та манікюрних залів.

Прилади контролю безпечних умов праці на робочому місці манікюрника, порядок їх використання. Правила догляду за устаткуванням й інструментами, їх безпечна експлуатація.

Правила та заходи щодо попередження нещасних випадків і аварій, які характерні для професії манікюрника: ураження електричним струмом, травматизм очей, опіки, ураження дихальних шляхів, механічні пошкодження, порізи. Вимоги безпеки у навчальних, навчально-виробничих приміщеннях навчальних закладів.

Фізіологічна та психологічна основа трудового процесу (безумовні та умовні рефлексії, їх вплив на безпеку праці).

Психологія безпеки праці. Пристосування людини до навколишніх умов в процесі праці (почуття, стримання, увага, пам'ять, уява, емоції) та їх вплив на безпеку праці.

Психофізичні фактори умов праці (промислова естетика, ритм і темп роботи, виробнича гімнастика, кімнати психологічного розвантаження) та їх вплив на безпеку праці.

Вимоги нормативно-правових актів про охорону праці щодо безпеки виробничих процесів, обладнання будівель і споруд.

Особливості безпеки праці на підприємствах сфери послуг. Можливі наслідки недотримання правил безпеки праці при виконанні манікюрних робіт. Загальні вимоги і засоби забезпечення безпечних умов праці під час надання манікюрних послуг.

Запобігання виникненню аварій техногенного характеру. План евакуації з приміщень у разі аварії.

Тема 3. Основи пожежної безпеки. Вибухонебезпека виробництва і вибухозахист

Характерні причини виникнення пожеж: порушення правил використання відкритого вогню і електричної енергії, використання невідповідної техніки в пожежонебезпечних місцях: порушення правил використання опалювальних систем, електронагрівальних приладів, відсутність захисту від блискавки, дитячі пустощі. Пожежонебезпечні властивості речовин.

Організаційні та технічні протипожежні заходи. Пожежна сигналізація.

Горіння речовин і способи його припинення. Умови горіння. Спалах, запалення, самоzapалення, горіння, тління. Легкозаймисті й горючі рідини. Займисті, важкозаймисті і незаймисті речовини, матеріали та конструкції. Поняття вогнестійкості.

Вогнегасильні речовини та матеріали: рідина, піна, вуглекислота, пісок, покривала, їх вогнегасильні властивості. Пожежна техніка для захисту об'єктів: пожежні машини, автомобілі та мотопомпи, установки для пожежогасіння, вогнегасники, ручний пожежний інструмент, їх призначення, будова, використання на пожежі. Особливості гасіння пожежі на об'єктах галузі побутового обслуговування.

Організація пожежної охорони в галузі.

Стан та динаміка аварійності в світовій індустрії. Аналіз характерних значних промислових аварій, пов'язаних з викидами, вибухами та пожежами

хімічних речовин. Загальні закономірності залежності масштабів руйнувань і тяжкості наслідків аварій від кількості, фізико-хімічних властивостей і параметрів паливних речовин, що використовуються у технологічній системі.

Теоретичні основи механізму горіння та вибуху. Особливості горіння та вибуху в апаратурі, виробничому приміщенні, неорганізованих газових викидів в незамкнутому просторі. Механізм горіння аерозолів.

Параметри і властивості, що характеризують вибухонебезпеку середовища.

Основні характеристики вибухонебезпеки; показники рівня руйнування промислових аварій.

Вимоги щодо професійного відбору та навчання персоналу для виробництв підвищеної вибухонебезпеки.

Загальні відомості про великі виробничі аварії, їх типи, причини та наслідки. Вплив техногенних чинників на екологічну безпеку та безпеку життя і здоров'я людей. Приклади великих техногенних аварій і катастроф та їх наслідки.

Тема 4. Основи електробезпеки

Електрика промислова, статична і атмосферна.

Особливості ураження електричним струмом. Вплив електричного струму на організм людини. Фактори, які впливають на ступінь ураження людини електрикою: величина напруги, частота струму, шлях і тривалість дії, фізичний стан людини, вологість повітря. Безпечні методи звільнення потерпілого від дії електричного струму.

Загальні відомості про 4-провідну електричну мережу живлення. Фазова та лінійна напруга. Електричний потенціал Землі. Електрична напруга доторкання.

Класифікація виробничих приміщень відносно безпеки ураження працюючих електричним струмом.

Допуск до роботи з електрикою і електрифікованими машинами на підприємствах сфери послуг. Колективні та індивідуальні засоби захисту в електроустановках. Попереджувальні надписи, плакати та пристрої, ізолюючі прилади. Занулення та захисне заземлення, їх призначення. Робота з переносними електросвітільниками.

Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів.

Правила роботи на електронно-обчислювальних машинах і персональних комп'ютерах.

Захист від статичної електрики. Захист будівель та споруд від блискавки. Правила поведінки під час грози.

Тема 5. Основи гігієни праці. Медичні огляди

Поняття про гігієну праці як систему організаційних, гігієнічних та санітарно-технічних заходів. Шкідливі виробничі фактори (шум, вібрація, іонізуючі випромінювання тощо), основні шкідливі речовини, їх вплив на

організм людини. Дії вірусів, інфекцій, що передаються через кров, біологічні рідини і спричиняють порушення нормальної життєдіяльності людини, викликають гострі та хронічні захворювання.

Лікувально-профілактичне харчування.

Фізіологія праці. Чергування праці і відпочинку. Виробнича гімнастика. Додержання норм піднімання і переміщення важких речей неповнолітніми і жінками.

Основні гігієнічні особливості праці за професією манікюрника.

Вимоги до опалення, вентиляції та кондиціонування повітря виробничих, навчальних та побутових приміщень. Правила експлуатації систем опалення та вентиляції.

Види освітлення. Природне освітлення. Штучне освітлення: робоче та аварійне. Правила експлуатації освітлення.

Санітарно-побутове забезпечення працівників.

Щорічні медичні огляди працюючих неповнолітніх, осіб віком до 21 року.

Тема 6. Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках

Основи анатомії людини.

Послідовність, принципи й засоби надання першої допомоги. Основні принципи надання першої допомоги: правильність, доцільність дії, швидкість, рішучість, спокій. Запобіжні заходи щодо інфікування СНІДом під час надання першої допомоги при пораненнях, припиненні кровотечі з ран, носа, вуха, легень, стравоходу тощо. Перша допомога при пораненнях.

Засоби надання першої допомоги. Медична аптечка, її склад, призначення, правила користування.

Способи реанімації. Штучне дихання способом «з рота в рот» чи «з носа в ніс». Положення потерпілого і дії особи, яка надає допомогу. Непрямий масаж серця. Порядок одночасного виконання масажу серця та штучного дихання.

Види електротравм. Правила надання першої допомоги при ураженні електричним струмом.

Перша допомога при ударах, вивихах, переломах, розтягненні зв'язок. Правила накладання пов'язок, їх типи.

Надання першої допомоги при знепритомненні (втраті свідомості), шоці, тепловому та сонячному ударі, обмороженні.

Опіки, їх класифікація. Перша допомога при хімічних і термічних опіках, опіку очей.

Перша допомога при запорошуванні очей. Способи промивання очей.

Ознаки отруєння і перша допомога потерпілому. Способи надання допомоги при отруєнні чадним газом, алкоголем, нікотинном.

Транспортування потерпілого. Підготовка потерпілого до транспортування. Вимоги до транспортних засобів.

Типова навчальна програма з виробничого навчання

Професія 5141 Манікюрник
Кваліфікація 2 розряд (II клас)

<i>№ з/п</i>	<i>Тема</i>	<i>Кількість годин</i>
I. Виробниче навчання у манікюрній майстерні		
1.	Інструктаж з охорони праці	6
2.	Навички володіння інструментом	18
3.	Мацерація та обробка кутикули нігтьових валиків пальців рук	30
4.	Масаж кистей рук	18
5.	Гігієнічний догляд за шкірою рук і нігтями	18
6.	Покриття нігтів лаком, гель-лаком	24
7.	Підготовчі та заключні роботи по обслуговуванню відвідувачів	12
8.	Виконання навичок манікюрних робіт різних видів	54
	Всього годин:	180
II. Виробнича практика		
1.	Інструктаж з охорони праці та ознайомлення з підприємством	7
2.	Самостійне виконання робіт манікюрником 2-го розряду (II класу)	91
	Кваліфікаційна пробна робота	
	Всього годин:	98
	Разом:	278

I. Виробниче навчання в манікюрній майстерні

Тема 1. Інструктаж з охорони праці

Ознайомлення з навчальною перукарнею, програмою виробничого навчання. Організація робочого місця. Режим роботи. Порядок одержання і повернення інструментів.

Ознайомлення з інструкцією щодо охорони праці, пожежної безпеки та електробезпеки. Загально-організаційні вимоги до безпеки праці. Вимоги безпеки праці на конкретних робочих місцях. Причини травматизму, види травм та умови їх попередження. Особиста гігієна. Самодопомога та перша допомога в разі нещасних випадків.

Тема 2. Навички володіння інструментом

Інструктаж за змістом занять, інструменти та пристосування, організація робочого місця, охорона праці при освоєнні прийомів роботи з манікюрними інструментами.

Вправи.

Підготовка робочого місця та інструменту, апаратів та пристосувань до роботи.

Відпрацювання прийомів володіння інструментами: тримання пилочки, кусачок-щипців для нігтів, ножиць та ін. Підрізання бокових країв нігтя, підрізання нігтів в довжину та ширину. Очищення та дезінфікування інструментів. Корекція довжини і форми нігтів

Навчально-виробничі роботи.

Відпрацювання прийомів володіння манікюрними інструментами, апаратами та пристосуваннями. Визначення якості інструментів.

Тема 3. Мацерація та обробка кутикули нігтьових валиків пальців рук

Інструктаж за змістом занять, інструмент та пристосування, організація робочого місця, охорона праці, пом'якшувальних засобів та посуду, які використовуються для мацерації.

Вправи.

Підготовка нігтів до мацерації. Підготовка розчину для виконання ванночки, що пом'якшує руки (урахування температури води для відвідувача, реакції на пом'якшувальні засоби).

Пом'якшення та підрізання кутикули нігтьових валиків пальців рук. Обробка шкіри нігтьового валика пальців рук. Видалення задирок та бруду із під нігтів. Гігієнічна чистка нігтів на пальцях рук.

Навчально-виробничі роботи.

Набуття навичок проведення мацерації шкіри рук, обробки кутикули нігтьових валиків пальців рук, відрізання задирок нігтьових валиків.

Тема 4. Масаж кистей рук

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця, охорони праці.

Вправи.

Підбір косметичних, рослинних засобів та олій для виконання масажу кистей рук. Виконання масажу кожного пальця, тильної та долонної частини кистей руки. Оволодіння прийомами погладжування, розтирання. Спостереження за положенням рук відвідувача при масажі. Нанесення та зняття кремів, гелів, олій. Дотримання технологічної послідовності виконання масажу.

Навчально-виробничі роботи.

Виконання масажу кистей рук у технологічній послідовності

Тема 5. Гігієнічний догляд за шкірою рук і нігтями

Інструктаж щодо змісту занять, організації робочого місця, охорони праці, компонентах складу розчину та кремах, лосьйонах, оліях для догляду за шкірою рук і нігтями.

Вправи.

Підбір миючих, косметичних та рослинних засобів, олій для покращення стану рук та нігтів. Приготування розчинів для лікування пітливості, сухості та тріщин на шкірі рук, приготування масок з глини для різних типів шкіри.

Навчально-виробничі роботи.

Виконання лікувальних та пом'якшувальних ванночок, підбір кремів, лосьйонів, рослинних засобів, олій та глин для догляду за шкірою рук і нігтями.

Тема 6. Покриття нігтів лаком, гель-лаком

Інструктаж за змістом занять, організації робочого місця, охорони праці при виконанні робіт з підбору кольору лаку та покриття нігтів лаком.

Вправи.

Підбір лаків різних кольорів та відтінків, з урахуванням індивідуальних особливостей відвідувача. Дегідратація та шліфування нігтів. Полірування та заключне оброблення нігтів. Відпрацювання навичок рівномірного покриття нігтів основою під лак, лаком (декоративним лаком) та закріплювачем лаку. Покриття нігтів гель-лаком за технологічною послідовністю. Виконання елементів художнього оформлення нігтів.

Навчально-виробничі роботи.

Відпрацювання навичок рівномірного покриття нігтів основою під лак, лаком (декоративним лаком) та закріплювачем лаку. Відпрацювання навичок покриття нігтів гель-лаком за технологічною послідовністю. Відпрацювання навичок виконання елементів художнього оформлення нігтів.

Тема 7. Підготовчі та заключні роботи по обслуговуванню відвідувачів

Інструктаж за змістом занять, інструмент та пристосування, організація робочого місця, охорона праці при проведенні підготовчих та заключних робіт по обслуговуванню відвідувачів.

Вправи.

Перевірка справності електрообладнання. Дезінфекція інструменту, робочого місця. Раціональне розташування інструментів. Підготовка перукарської білизни.

Огляд рук відвідувача на предмет ран та захворювань. Ознайомлення з існуючими послугами, тарифами та обговорення виду послуги, яку бажає одержати відвідувач. Дезінфекція рук майстра та відвідувача.

Заклучні роботи: розрахунок з відвідувачем. Рекомендації по догляду за шкірою рук в домашніх умовах. Прибирання робочого місця та його

підготовка до наступного відвідувача. Заміна білизни, дезінфекція робочих поверхонь.

Навчально-виробничі роботи.

Виконання комплексу підготовчих та заключних робіт по обслуговуванню відвідувачів. Контроль якості цих робіт.

Тема 8. Виконання навичок манікюрних робіт різних видів

Інструктаж за змістом занять, інструменти, устаткування, матеріали, технологія виконання гігієнічного манікюру, організація робочого місця, охорона праці при освоєнні та відпрацюванні навичок виконання манікюрних робіт. Особливості виконання чоловічого, жіночого та дитячого манікюру. Переваги та недоліки гарячого та безобрізного манікюру.

Вправи.

Проведення підготовчих робіт: огляд рук відвідувача на предмет захворювань. Обговорення з відвідувачем виду послуг, які він бажає отримати. Інформація про ціни на послуги. Дезінфекція рук відвідувача та майстра. Зняття старого лаку. Корекція довжини нігтів та надання їм потрібної форми. Гігієнічна чистка нігтів на пальцях рук, підготовка рук до мацерації. Мацерація (пом'якшення шкіри рук), обробка кутикули нігтьових валиків пальців рук, видалення задирок. Виконання масажу та догляд за шкірою рук та нігтями (виконання лікувальних ванночок, підбір засобів по догляду за шкірою рук з урахуванням індивідуальних особливостей відвідувача). Дегідратація нігтів. Поліровка та шліфування нігтів. Заключна підготовка нігтів для покриття лаком. Вибір виду, кольору лаку, покриття нігтів основою під лак, лаком (гель-лаком) та закріплювачем лаку, зняття залишків лаку (гель-лаку). Виконання елементів художнього оформлення нігтів. Аналіз якості виконаних робіт.

Заключні роботи:

Запис на наступне відвідування, розрахунок з відвідувачем, рекомендації щодо догляду за нігтями та шкірою рук. Прибирання робочого місця та його підготовка до наступного відвідувача. Аналіз якості манікюрних послуг. Очищення та дезінфекція інструменту.

Навчально-виробничі роботи.

Виконання манікюру (гігієнічного, мокро-обрізного, гарячого-обрізного, безобрізного, жіночого, чоловічого, дитячого, французького, європейського) у технологічній послідовності.

II. Виробнича практика

Тема 1. Вступне заняття. Інструктаж з охорони праці та ознайомлення з підприємством

Інструктаж з питань безпеки праці, пожежної безпеки та електробезпеки на підприємстві. Ознайомлення з розташуванням приміщень, з обладнанням, устаткуванням.

Тема 2. Самостійне виконання робіт манікюрика 2-го розряду (II класу).

Самостійне виконання робіт на робочому місці манікюрика, у відповідності до вимог кваліфікаційної характеристики із дотриманням норм безпеки праці, санітарії та гігієни.

Примітка: Детальна програма виробничої практики розробляється кожним навчальним закладом окремо, з врахуванням сучасних технологій, новітніх устаткувань та матеріалів, умов виробництва, за погодженням з підприємствами – замовниками кадрів, та затверджується в установленому порядку.

Кваліфікаційна пробна робота

Критерії кваліфікаційної атестації випускників

Професія **5141 Манікюрник**
Кваліфікація **2 розряд (II клас)**

ЗНАЄ, РОЗУМІЄ:

1. Загальні відомості про манікюр, основні види манікюру.
2. Технологічні інструкції виконання манікюрних послуг.
3. Санітарні вимоги до виробничих приміщень перукарень та робочого місця манікюрника.
4. Манікюрний інструмент та пристосування, їх призначення, правила користування і прийоми роботи.
5. Порядок очищення, дезінфекції, стерилізації інструментів.
6. Основні види засобів догляду за шкірою рук та нігтями, їх значення.
7. Різновидність змін форми, розмірів і структури нігтів.
8. Внутрішні та зовнішні причини захворювання шкіри рук, нігтів та нігтьового ложа.
9. Захворювання шкіри рук і нігтів, при яких неможливе виконання манікюру.
10. Правила обробки нігтів кожного пальця для надання їм потрібної форми та довжини.
11. Технологічну послідовність видалення та обробки кутикули нігтьових валиків пальців рук.
12. Способи та правила припинення кровотечі у разі поранення шкіри рук.
13. Способи надання першої медичної допомоги при нещасних випадках.
14. Технологічну послідовність виконання масажу кистей рук.
15. Лаки для нігтів, їх види та хімічний склад.
16. Технологію зняття старого лаку, гель-лаку.
17. Правила покриття нігтів лаком, гель-лаком у технологічній послідовності.
18. Значення гігієнічної чистки нігтів на пальцях рук.
19. Технологію виконання гігієнічного манікюру.
20. Технологію виконання класичного манікюру.
21. Технологію виконання мокро-обрізного манікюру.
22. Технологію виконання гарячого-обрізного манікюру.
23. Технологію виконання безобрізного манікюру.
24. Технологію виконання жіночого манікюру.
25. Технологію виконання чоловічого манікюру.
26. Технологію виконання дитячого манікюру.
27. Технологію виконання французького манікюру.
28. Технологію виконання європейського манікюру.
29. Вимоги до зовнішнього вигляду та професійної культури обслуговування.
30. Правила прийому відвідувачів і культури обслуговування.

ВМІЄ:

1. Організувати працю на робочому місці.
2. Дезінфікувати та стерилізувати інструмент.
3. Діагностувати руки відвідувача на предмет захворювання шкіри та нігтів рук.
4. Дезінфікувати руки майстра та відвідувача.
5. Знімати старий лак, гель-лак з нігтів рук.
6. Підрізати та обпилювати нігті кожного пальця для надання їм потрібної форми та довжини.
7. Користуватися інструментом для виконання манікюрних робіт.
8. Виконувати мацерацію шкіри рук.
9. Видаляти та обробляти кутикулу нігтьових валиків пальців рук.
10. Видаляти задирки.
11. Видаляти бруд з-під нігтів.
12. Виконувати гігієнічну чистку нігтів на пальцях рук.
13. Виконувати масаж кистей рук.
14. Підбирати креми, лосьйони, рослинні засоби, олії та глини для догляду за шкірою рук і нігтями.
15. Шліфувати та полірувати нігті.
16. Підбирати лаки різних видів, кольорів та відтінків.
17. Покривати нігті лаком у технологічній послідовності.
18. Покривати нігті гель-лаком у технологічній послідовності.
19. Виконувати елементи художнього оформлення нігтів.
20. Виконувати гігієнічний манікюр.
21. Виконувати класичний манікюр.
22. Виконувати мокрий-обрізний манікюр.
23. Виконувати гарячий-обрізний манікюр.
24. Виконувати безобрізний манікюр.
25. Виконувати жіночий манікюр.
26. Виконувати чоловічий манікюр.
27. Виконувати дитячий манікюр.
28. Виконувати французький манікюр.
29. Виконувати європейський манікюр.
30. Надавати рекомендації відвідувачу по догляду за шкірою рук і нігтів.

Перелік основних обов'язкових засобів навчання

№ з/п	Найменування	Кількість на групу з 15 осіб		Примітка
		Для індивідуального користування	Для групового користування	
1	2	3	4	5
Обладнання				
1. 6.	Стіл для майстра виробничого навчання	1		
2. 7.	Стіл манікюрний		15	
3. 8.	Шафа (тумба) для зберігання інструменту та косметичних, лікувальних, дезінфікуючих засобів		1	
4. 9.	Стілець манікюрний з гвинтовим підйомником		15	
5. 0.	Стілець для клієнтів		15	
6. 11.	Шафа для чистої білизни		1	
7. 12.	Стілець для майстра виробничого навчання	1		
Інструмент				
1.	Ножиці прямі	15		
2.	Ножиці вигнуті	15		
3.	Щипці манікюрні великі	15		
4.	Щипці манікюрні малі	15		
5.	Пилочка відповідної абразивності для натуральних нігтів	15		
6.	Пилочка для шліфування вільного краю нігтя.	15		
7.	Пилочка для полірування нігтьової пластини.	15		
8.	Лопатка для відсування та видалення кутикули та надшкір'я.	15		
9.	Щіточка для очищення нігтів	15		
Прилади, пристосування та спеціальний посуд				
1.	Полірувальний прилад		10	
2.	Стерилізатор електричний		2	
3.	Бікси для стерильного матеріалу	15		
4.	Ванночки для кистей рук	15		
5.	Пересувна лампа	15		
6.	Водонагрівальна установка		1	

7.	Лупа		1	
8.	Китиця для лаку	15		
9.	Пінцет плоский	15		
10.	Відро педальне (для сміття, вико ристаної білизни)		2	
11.	Сміттезбірник		1	
Білизна				
1.	Змінні серветки для рук	30		
2.	Рушники для особистого користування	15		
3.	Халати	15		
4.	Хустинки	15		
5.	Рукавиці гумові	15		
6.	Рукавиці махрові для ванночок та компресів		15	

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Міністерство соціальної політики України

*Державний стандарт
професійно-технічної освіти*

ДСПТО 5141.00.93.02 – 2013
(позначення стандарту)

Професія : Манікюрник

Код: 5141

Кваліфікація: 3 розряд (I клас)

Видання офіційне
Київ 2013

Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника професійно-технічного навчального закладу (підприємства, установи та організації, що здійснюють (або забезпечують) підготовку (підвищення кваліфікації) кваліфікованих робітників)

2. **Професія – 5141 Манікюрник**
3. **Кваліфікація – 3 розряд (І клас)**
4. **Кваліфікаційні вимоги**

Повинен знати: правила виконання манікюрних робіт; правила користування ними та правила їх зберігання; способи підбору лаків різних видів, кольорів та відтінків; правила обслуговування відвідувачів та принципи професійної етики; способи надання першої медичної допомоги.

Повинен уміти: гігієнічно чистити нігті на пальцях рук; знімати лак, гель-лак; обпилювати нігті для надання їм потрібної форми, покривати їх лаком, гель-лаком; підбирати лаки різних видів кольорів та відтінків; дезінфікувати, інструмент.

- у разі надання послуг з використанням сучасних технологій (нарощування нігтів, накладні нігті, художнє розмальовування).

5. Загальнопрофесійні вимоги

Повинен:

- а) раціонально та ефективно організовувати працю на робочому місці;
- б) дотримуватись норм технологічного процесу;
- в) не допускати браку в роботі;
- г) знати і виконувати вимоги нормативних актів про охорону праці й навколишнього середовища, дотримуватися норм, методів і прийомів безпечного ведення робіт;
- д) використовувати в разі необхідності засоби попередження і усунення природних і непередбачених негативних явищ (пожежі, аварії, повені тощо).

6. Вимоги до освітнього рівня осіб, які навчатимуться в системі професійно-технічної освіти:

Попередній освітньо-кваліфікаційний рівень професії «Манікюрник» 2 розряду (II класу):

- за умови продовження первинної професійної підготовки в професійно-технічних навчальних закладах I, II, III атестаційних рівнів без вимог до стажу роботи;
- за умови підвищення кваліфікації стаж роботи за професією «Манікюрник» 2 розряду (II класу) – не менше 1 року.

Повинен пройти підготовку з санітарного мінімуму в установах санітарно-епідеміологічної служби та професійний медичний огляд.

7. Сфера професійного використання випускника:

Побутове обслуговування населення. Перукарська справа та косметичні послуги.

8. Специфічні вимоги

Вік: по закінченні терміну навчання - не менше 18 років.

Стать: чоловіча, жіноча.

Медичні обмеження.

Типовий навчальний план

Професія: 5141 «Манікюрик»

Кваліфікація: 3 розряд (І клас)

Загальний фонд навчального часу 254 години

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		Всього	З них на лабораторно-практичні роботи
1.	Загальнопрофесійна підготовка	16	2
1.1	Інформаційні технології	4	2
1.2	Основи галузевої економіки і підприємництва	2	
1.3	Основи правових знань	2	
1.4	Резерв часу	8	
2.	Професійно-теоретична підготовка	56	26
2.1	Манікюрна справа	32	16
2.2	Матеріалознавство	6	2
2.3	Спеціальне малювання	10	7
2.4	Охорона праці	10	
3.	Професійно-практична підготовка	162	
3.1	Виробниче навчання у манікюрній майстерні	102	
3.2	Виробнича практика	60	
4.	Консультації	10	
5.	Державна кваліфікаційна атестація	8	
6.	Загальний обсяг навчального часу (без п.4)	244	28

**Перелік кабінетів, лабораторій (майстерень) для підготовки
кваліфікованих робітників за професією
“Манікюрник” 3 розряду (І класу)**

Кабінети:

- манікюрної справи;
- охорони праці;
- спеціального малювання;
- навчальна манікюрна майстерня.

Примітка: для підприємств, організацій, що здійснюють професійне навчання кваліфікованих робітників:

- допускається зменшення кількості кабінетів, лабораторій за рахунок їх об'єднання;
- індивідуальне професійне навчання кваліфікованих робітників може здійснюватися при наявності обладнаного робочого місця;
- предмет «Інформаційні технології» вивчається за згодою підприємств - замовників кадрів.

**Типова навчальна програма з предмета
«Інформаційні технології»**

<i>№ з/п</i>	<i>Тема</i>	<i>Кількість годин</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них на лабораторно- практичні роботи</i>
1.	Інформаційні технології в сфері послуг	2	
2.	Програмні засоби ПК. Комп'ютерні технології	2	2
	<i>Всього годин:</i>	4	2

Тема 1. Інформаційні технології в сфері послуг

Вплив інформаційних технологій на управління та розвиток сервісу сфери послуг. Напрямки використання Інтернету в діяльності манікюрника. Електронні канали маркетингу і реклами в індустрії краси. Роль інформаційних технологій у підготовці конкурентноспроможних кваліфікованих робітників на ринку праці у сфері послуг.

Тема 2. Програмні засоби ПК. Комп'ютерні технології

Прикладні програми для підтримки навчання оволодіння сучасними технологіями манікюрної справи. Програми моделювання у нігтьовому сервісі. Охорона праці та техніка безпеки під час роботи на автоматизованому обладнанні.

Лабораторно-практична робота:

1. Ознайомлення з програмами моделювання та художнього розпису у нігтьовому сервісі.

**Типова навчальна програма з предмета
«Основи галузевої економіки і підприємництва»**

<i>№ з/п</i>	<i>Тема</i>	<i>Кількість годин</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них на лабораторно-практичні роботи</i>
1.	Загальна характеристика підприємств побутового обслуговування як галузі економіки	1	
2.	Комерційна діяльність підприємств. Інновації в діяльності сучасного підприємства сфери послуг	1	
	<i>Всього годин:</i>	<i>2</i>	

Тема 1. Загальна характеристика підприємств побутового обслуговування як галузі економіки

Побутове обслуговування – складова ланка виробничої інфраструктури.

Галузева структура підприємств побутового обслуговування. Правові та організаційні основи діяльності підприємств побутового обслуговування.

Тема 2. Комерційна діяльність підприємств. Інновації в діяльності сучасного підприємства сфери послуг

Основи менеджменту. Зміст управлінської діяльності сфери послуг. Функції управління. Маркетинг у підприємницькій діяльності сфери послуг. Сутність маркетингу, його головна мета. Види маркетингової діяльності. Вивчення ринку сфери послуг. Вивчення конкурента. Реклама манікюрних послуг. Сервісне обслуговування. Гарантії якості манікюрних робіт. Інновації, їх місце в діяльності сфери послуг.

**Типова навчальна програма з предмета
«Основи правових знань»**

<i>№ з/п</i>	<i>Тема</i>	<i>Кількість годин</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них на лабораторно-практичні роботи</i>
1.	Зміни та доповнення у законодавчих правових актах України	1	
2.	Правове регулювання господарських відносин у галузі побутового обслуговування населення	1	
	<i>Всього годин:</i>	<i>2</i>	

Тема 1. Зміни та доповнення у законодавчих правових актах України

Зміни та доповнення у законодавчих актах з цивільного, господарчого, трудового, адміністративного, кримінального права.

Тема 2. Правове регулювання господарських відносин у галузі побутового обслуговування населення

Законодавство про побутове обслуговування. Захист споживачів. Права споживачів. Державний захист прав споживачів. Право споживачів на належну якість послуг. Права споживачів у разі порушення виконавцем умов договору про надання послуг. Право споживача на безпеку послуг. Майнова відповідальність за шкоду, заподіяну послугами неналежної якості.

Право споживача на інформацію про послуги. Порядок приймання та оформлення замовлень на послуги. Виконання замовлень. Недійсність умов договорів, що обмежують права споживача. Відповідальність за порушення законодавства про захист прав споживача.

**Типова навчальна програма з предмета
«Манікюрна справа»**

<i>№ з/п</i>	<i>Тема</i>	<i>Кількість годин</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них на лабораторно-практичні роботи</i>
1.	Використання сучасних технологій у манікюрі	1	
2.	Сучасні інструменти та пристосування	2	
3.	Сучасні технології манікюрних робіт	25	14
4.	Сучасні технології по догляду за шкірою рук і нігтями	4	2
	<i>Всього годин:</i>	32	16

Тема 1. Використання сучасних технологій у манікюрі

Основні завдання курсу «Манікюрна справа» з використанням сучасних технологій у манікюрі. Ознайомлення з кваліфікаційною характеристикою та програмою навчання.

Значення краси рук для естетичного вигляду людини. Сучасні вимоги до приміщень та обладнання перукарень, косметичних салонів, манікюрних зал. Сучасний дизайн приміщень, обладнання, освітлення, кондиціонування повітря. Сучасні вимоги до зовнішнього вигляду, професійної культури обслуговування.

Тема 2. Сучасні інструменти та пристосування

Сучасні вимоги до інструментів. Використання кюретки, скляної палички, палички помаранчевого дерева. Сучасні пристосування: свердло та підставка для свердлення нігтя, насадки для виконання апаратного манікюру. Сучасні способи очищення, дезінфекції та стерилізації манікюрного інструменту. Термін використання та зношування сучасних інструментів та пристосувань. Визначення якості інструментів.

Тема 3. Сучасні технології манікюрних робіт

Значення використання сучасних технологій в манікюрі. Види сучасних технологій: штучні нігті (нарощування нігтів, накладні нігті); нейл-арт (художній розпис нігтів, декоративне оформлення нігтів), апаратний, декоративний, SPA-манікюр.

Нарощування нігтів – формування штучних нігтів на натуральних за допомогою спеціальних матеріалів. Сучасні технології виконання робіт з нарощування нігтів (тканинна, акрилова, гелева). Переваги і недоліки кожного із методів нарощування нігтів.

Акрилова та гелева технології нарощування нігтів на формах та типах.

Технологічна послідовність нарощування нігтів за рахунок вільного краю тіпсою або формою. Вибір типсів та форм (вампір, стилет, класик). Технологічна послідовність накладання нігтів-типсів.

Підготовка нігтів до нарощування. Приготування спеціального складу (акрилового чи гелевого) для кріплення на формах чи типсах. Припасування штучних нігтів по розміру та формі нігтів замовника. Обробка пластин дезінфікованим розчином. Нанесення спеціального складу на нігті (моделювання нігтів). Кріплення штучних накладних нігтів з допомогою клею (ціанокрилата).

Сушка нігтів 15-20 хв. Обробка готових нігтів за допомогою пилочки та полірувальних засобів чи пристосувань. Обробка накладних нігтів пилочкою для придання нігтям незвичайного виду, за бажанням замовника.

Покриття нігтів декоративним лаком або гель-лаком у технологічній послідовності.

Правила зняття нарощувальних та накладних нігтів.

Особливості виконання нарощування на проблемних нігтях.

Особливості виконання апаратного, декоративного та SPA-манікюру.

Нейл-арт – придання нігтям незвичайного вигляду, за бажанням замовника (декоративне покриття нігтів лаком – художній розпис нігтів, декоративне оформлення нігтів). Основні вимоги до виконання художнього розпису нігтів. Підбір лаків, фарб та пензлів для виконання художнього розпису нігтів. Вибір малюнків, кольору та інших способів декоративного малювання. Основні вимоги до декоративного оформлення стразами, фольгою, смужками, стрічками, аплікаціями, заклепками, використання спеціального кольорового порошку та ін. Правила виконання пірсінгу, об'ємного дизайну нігтів, акваріуму, ліпки.

Вимоги до якості виконання сучасних технологій у манікюрі з декоративного оформлення та нарощування нігтів згідно діючого стандарту.

Лабораторно-практичні роботи:

1. Оволодіння навичками гелевого нарощування нігтів на формах.
2. Оволодіння навичками акрилового нарощування нігтів на формах.
3. Оволодіння навичками накладання нігтів на типсах.
4. Оволодіння навичками художнього розпису нігтів.
5. Оволодіння навичками декоративного оформлення нігтів.
6. Оволодіння навичками виконання пірсінгу, оформлення об'ємного дизайну нігтів, акваріуму, ліпки.
7. Оволодіння навичками виконання апаратного, SPA-манікюру.

Тема 4. Сучасні технології по догляду за шкірою рук і нігтями

Використання сучасних технологій по догляду за шкірою рук та нігтями:

- способи регенерації та встановлення пошкоджених нігтів;
- ароматерапія – підбір аромокосметичних засобів та олій;

- парафіноterapia – засіб лікування сухої шкіри рук;
- система SPA – препаратний манікюр;
- пілінг – сучасне очищення шкіри рук, нанесення живильної маски;
- масаж кистей рук та догляд за шкірою рук і нігтями з використанням сучасних косметичних, рослинних засобів, глін та олій.

Лабораторно-практичні роботи:

1. Оволодіння навичками приготування засобів для ароматерапії та парафінотерапии. Знайомство з складом манікюрного набору для SPA – догляду.
2. Масаж кистей рук та догляд за шкірою рук і нігтями з використанням сучасних косметичних, рослинних засобів та олій.

**Типова навчальна програма з предмета
«Матеріалознавство»**

<i>№ з/п</i>	<i>Тема</i>	<i>Кількість годин</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них на лабораторно-практичні роботи</i>
1.	Сучасні косметичні засоби для виконання манікюрних робіт	3	2
2.	Сучасні хімічні засоби та їх властивості, які використовуються у манікюрі	3	
	<i>Всього годин:</i>	<i>6</i>	<i>2</i>

Тема 1. Сучасні косметичні засоби для виконання манікюрних робіт

Види сучасних кремів, лосьйонів, гелів для догляду, лікування та масажу шкіри рук.

Вибілюючий олівець для нігтів. Препарати для зміцнення нігтів. Ефірні олії. Засоби системи SPA – манікюр: морська сіль, мильні засоби, антисептик, скраб, лосьйон, крем, гель.

Сучасні розчинники, лаки та фарби для художнього розпису нігтів. Лікувальні лаки. Сучасні матеріали для оформлення нігтів (декоративні наклейки, стрази, фольга, смужки). Сучасні дезінфікуючі та кровоспинні засоби.

Лабораторно-практична робота:

1. Ознайомлення з сучасними косметичними засобами для виконання манікюрних робіт.

Тема 2. Сучасні хімічні засоби та їх властивості, які використовуються у манікюрі

Клеї та їх види. Пластмаси, гелі, акрил, адгезиви, препарат цианокрилат. Їх властивості, переваги та недоліки при використанні у манікюрі.

**Типова навчальна програма з предмета
«Спеціальне малювання»**

<i>№ з/п</i>	<i>Тема</i>	<i>Кількість годин</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них на лабораторно-практичні роботи</i>
1.	Загальні зведення про малюнок	1	
2.	Основи техніки акварельного живопису	3	2
3.	Живопис об'ємних предметів та простих натюрмортів. Розмальовування дрібних предметів	6	5
	<i>Всього годин:</i>	<i>10</i>	<i>7</i>

Тема 1. Загальні відомості про малюнок

Роль предмета «Спеціальне малювання» у підготовці манікюрника. Завдання предмета. Ознайомлення з матеріалами і засобами малювання. Правила користування ними.

Мистецтво як відображення життя у своєрідній формі художніх образів. Види і жанри образотворчого мистецтва. Поняття про композицію малюнка. Закони перспективи. Техніка малюнка. Освітлення. Постійність переходу від одного тону до іншого. Поняття про пропорції. Послідовність у роботі з малюнком.

Тема 2. Основи техніки акварельного живопису

Ознайомлення з матеріалами для живопису. Техніка живопису: акварель, масляний живопис, фреска, мозаїка. Поняття про колір, його властивості. Колірний спектр. Кольори теплі і холодні, близькі і контрастні. Назва фарб. Змішання фарб. Фарби для художнього розпису нігтів.

Лабораторно-практична робота:

1. Виконання вправ, що виявляють властивості і можливості фарб.

Тема 3. Живопис дрібних предметів

Розмалювання дрібних предметів (нігтів). Стадії при роботі фарбами: малюнок, основні колірні відносини, робота над деталями, уточнення загального колористичного рішення. Прийоми нанесення малюнків та аплікацій на нігті.

Лабораторно-практичні роботи:

1. Замальовка нескладних візерунків. Розмалювання дрібних предметів.

2. Нанесення малюнка (візерунка) на макет нігтя.

**Типова навчальна програма з предмета
«Охорона праці»**

<i>№ з/п</i>	<i>Тема</i>	<i>Кількість годин</i>	
		<i>Всього</i>	<i>З них на лабораторно-практичні роботи</i>
1.	Правові та організаційні основи охорони праці	1	
2.	Основи безпеки праці у галузі. Загальні відомості про потенціал небезпек. Психологія безпеки праці. Організація роботи з охорони праці	2	
3.	Основи пожежної безпеки. Вибухонебезпека і вибухозахист	1	
4.	Основи електробезпеки	1	
5.	Основи гігієни праці та виробничої санітарії. Медичні огляди	2	
6.	Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках	3	
Всього годин:		10	

Тема 1. Правові та організаційні основи охорони праці

Зміни та доповнення в основних законодавчих актах з охорони праці: Конституції України, Закону України «Про охорону праці», Кодексу законів про працю України, Законів України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності», Основах законодавства України про охорону здоров'я, Закону України «Про пожежну безпеку», Закону України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку», Закону України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», Закону України «Про колективні договори і угоди».

Правила та інструкції з охорони праці при наданні послуг з використанням сучасних технологій. Відповідальність за порушення законодавства про охорону праці. Соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань. Соціальна і медична реабілітація працівників. Розслідування та облік нещасних випадків на виробництві, професійних захворювань і професійних отруєнь.

Тема 2. Основи безпеки праці у манікюрній справі. Загальні відомості про потенціал небезпек. Психологія безпеки праці. Організація роботи з охорони праці

Загальні питання та правила охорони праці на підприємстві перукарського господарства, де виконуються сучасні технології у манікюрі.

Основні причини травматизму і захворювань при роботі з хімічними засобами: акрилами, гелями, адгизивами. Основні заходи запобігання травматизму та захворювань при роботі з хімічними засобами. Запобіжні написи.

Гігієна праці та виробнича санітарія при наданні послуг з використанням хімічних засобів. Вимоги охорони праці у кабінетах, лабораторіях навчального закладу. Інструменти з охорони праці. Вимоги нормативних актів про охорону праці щодо безпеки процесів надання послуг. Засоби колективного захисту працівників.

Запобігання виникненню аварій техногенного характеру. План евакуації з приміщень у разі аварії.

Тема 3. Основи пожежної безпеки. Вибухонебезпека виробництва і вибухозахист

Характерні причини виникнення пожеж: порушення правил використання відкритого вогню і електричної енергії, використання непідготовленої техніки в пожежонебезпечних місцях: порушення правил використання опалювальних систем, електронагрівальних приладів, відсутність захисту від блискавки, дитячі пустощі. Пожежонебезпечні властивості речовин.

Вогнегасильні речовини та матеріали: рідина, піна, вуглекислота, пісок, покривала, їх вогнегасильні властивості. Пожежна техніка для захисту об'єктів: пожежні машини, автомобілі та мотопомпи, установки для пожежогасіння, вогнегасники, ручний пожежний інструмент, їх призначення, будова, використання на пожежі. Особливості гасіння пожежі на об'єктах галузі побутового обслуговування.

Особливості ураження електричним струмом. Вплив електричного струму на організм людини. Фактори, які впливають на ступінь ураження людини електрикою: величина напруги, частота струму, шлях і тривалість дії, фізичний стан людини, вологість повітря. Безпечні методи звільнення потерпілого від дії електричного струму.

Допуск до роботи з електрикою і електрифікованими машинами на підприємствах сфери послуг. Колективні та індивідуальні засоби захисту в електроустановках. Попереджувальні надписи, плакати та пристрої, ізолюючі прилади. Занулення та захисне заземлення, їх призначення. Робота з переносними електросвітільниками. Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів

Тема 4. Основи електробезпеки

Електрика промислова, статична і атмосферна.

Особливості ураження електричним струмом. Вплив електричного струму на організм людини. Фактори, які впливають на ступінь ураження

людини електрикою: величина напруги, частота струму, шлях і тривалість дії, фізичний стан людини, вологість повітря. Безпечні методи звільнення потерпілого від дії електричного струму.

Класифікація виробничих приміщень відносно безпеки ураження працюючих електричним струмом.

Допуск до роботи з електрикою і електрифікованими машинами на підприємствах сфери послуг. Колективні та індивідуальні засоби захисту в електроустановках. Попереджувальні надписи, плакати та пристрої, ізолюючі прилади. Занулення та захисне заземлення, їх призначення. Робота з переносними електросвітильниками.

Захист від статичної електрики. Захист будівель та споруд від блискавки. Правила поведінки під час грози.

Тема 5. Основи гігієни праці. Медичні огляди

Поняття про гігієну праці як систему організаційних, гігієнічних та санітарно-технічних заходів. Шкідливі виробничі фактори (шум, вібрація, іонізуючі випромінювання тощо), основні шкідливі речовини, їх вплив на організм людини. Дії вірусів, інфекцій, що передаються через кров, біологічні рідини і спричиняють порушення нормальної життєдіяльності людини, викликають гострі та хронічні захворювання.

Лікувально-профілактичне харчування.

Фізіологія праці. Чергування праці і відпочинку. Виробнича гімнастика. Додержання норм піднімання і переміщення важких речей неповнолітніми і жінками.

Основні гігієнічні особливості праці за професією манікюрника.

Санітарно-побутове забезпечення працівників. Щорічні медичні огляди працюючих неповнолітніх, осіб віком до 21 року.

Тема 6. Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках

Послідовність, принципи й засоби надання першої допомоги. Основні принципи надання першої допомоги: правильність, доцільність дії, швидкість, рішучість, спокій. Запобіжні заходи щодо інфікування СНІДом під час надання першої допомоги при пораненнях, припиненні кровотечі з ран, носа, вуха, легень, стравоходу тощо. Перша допомога при пораненнях.

Засоби надання першої допомоги. Медична аптечка, її склад, призначення, правила користування.

Способи реанімації. Штучне дихання способом «з рота в рот» чи «з носа в ніс». Положення потерпілого і дії особи, яка надає допомогу. Непрямий масаж серця. Порядок одночасного виконання масажу серця та штучного дихання.

Види електротравм. Правила надання першої допомоги при ураженні електричним струмом.

Надання першої допомоги при знепритомненні (втраті свідомості), шоці, тепловому та сонячному ударі, обмороженні.

Опіки, їх класифікація. Перша допомога при хімічних і термічних опіках, опіку очей.

Типова навчальна програма з виробничого навчання

Професія 5141 Манікюрник
Кваліфікація 3 розряд (I клас)

№ з/п	Тема	Кількість годин
I. Виробниче навчання в навчальній перукарні		
1.	Інструктаж з охорони праці	6
2.	Гелеве та акрилове нарощування нігтів на формах та типсах	48
3.	Накладання нігтів на типсах	18
4.	Художній розпис та декоративне оформлення нігтів	24
5.	Догляд за шкірою рук і нігтями з використанням сучасних технологій	6
	<i>Всього годин:</i>	102
II. Виробнича практика		
1.	Інструктаж з охорони праці	7
2.	Самостійне виконання робіт манікюрника 3 розряду (I класу)	53
	Кваліфікаційна пробна робота	
	<i>Всього годин:</i>	60
	<i>Разом:</i>	162

I. Виробниче навчання в навчальній перукарні

Тема 1. Інструктаж з охорони праці

Ознайомлення з навчальною перукарнею, сучасними технологіями у манікюрі, правилами трудового розпорядку.

Інструктаж з охорони праці. Ознайомлення з інструкцією щодо безпеки праці, пожежної безпеки і електробезпеки.

Особиста гігієна. Самодопомога та перша допомога у разі нещасних випадків. Вимоги до організації робочого місця манікюрника.

Тема 2. Гелеве та акрилове нарощування нігтів на формах та типсах

Інструктаж за змістом занять, матеріалів, інструментів, устаткувань, організації робочого місця і охорони праці при виконанні тренувальних робіт з гелевого та акрилового нарощування нігтів на формах.

Вправи.

Підготовчі роботи для нарощування нігтів. Послідовне виконання робіт з гелевого та акрилового нарощування нігтів на формах. Аналіз якості виконаних манікюрних робіт.

Навчально-виробничі роботи.

Відпрацювання навичок з гелевого та акрилового нарощування нігтів на формах та типсах у технологічній послідовності.

Тема 3. Накладання нігтів на типсах

Інструктаж за змістом занять, використанням матеріалів, інструментів, устаткування, організації робочого місця і охорони праці при виконанні тренувальних робіт по накладанню нігтів на типсах.

Вправи.

Підготовчі роботи для накладання нігтів. Послідовне виконання робіт по накладанню нігтів на типсах. Підбір кліпсів, корекція довжини та лінії переходу кліпси на ніготь. Формування акрилової кулі. Покриття нігтів лаком (гель-лаком) у технологічній послідовності. Аналіз якості виконаних манікюрних робіт.

Навчально-виробничі роботи

Відпрацювання навичок з накладання нігтів на типсах у технологічній послідовності.

Тема 4. Художній розпис та декоративне оформлення нігтів

Інструктаж за змістом занять, матеріалів, інструментів, устаткувань, організації робочого місця і охорони праці при виконанні робіт по художньому розпису та декоративному оформленню нігтів.

Вправи.

Придання нігтям незвичайного вигляду, за бажанням замовника: декоративне покриття нігтів лаком (художній розпис нігтів), підбір лаків, фарб, малюнків та пензлів, виконання художнього розпису нігтів.

Декоративне оформлення нігтів. Підбір засобів декоративного оформлення нігтів: стразами, фольгою, смужками, заклепками та ін. Виконання робіт з пірсінгу нігтів, об'ємного дизайну, акваріуму, ліпки.

Навчально-виробничі роботи

Виконання нейл-арту: художній розпис та декоративне оформлення нігтів. Аналіз якості виконаних манікюрних робіт.

Тема 5. Догляд за шкірою рук і нігтями з використанням сучасних технологій

Інструктаж за змістом занять, інструментів, устаткувань, матеріалів, організації робочого місця і охорони праці при виконанні робіт по догляду за шкірою рук і нігтями з використанням сучасних технологій.

Вправи.

Приготування сумішів ефірних олій та парафіну для догляду за шкірою рук і нігтями. Виконання процедури ароматерапії, парафінотерапії, пілінгу рук з використанням системи SPA. Виконання масажу з використанням сучасних косметичних засобів.

Навчально-виробничі роботи

Виконання робіт по догляду за шкірою рук та нігтями з використанням ароматерапії, парафінотерапії, системи SPA, сучасних косметичних засобів. Відпрацювання навичок сучасних технологій масажу з використанням сучасних косметичних та рослинних засобів, олій.

II. Виробнича практика

Тема 1. Інструктаж з охорони праці

Інструктаж з питань охорони праці, пожежної безпеки, електробезпеки, санітарії та особистісної гігієни на підприємстві. Ознайомлення з обладнанням підприємства, порядком організації роботи манікюрника, режимом роботи підприємства, видами послуг з використанням сучасних технологій.

Тема 2. Самостійне виконання робіт манікюрника 3 розряду (I класу)

Самостійне виконання робіт на робочому місці манікюрника 3 розряду (I класу) відповідно до вимог кваліфікаційної характеристики із дотриманням норм безпеки праці, санітарії та гігієни.

Примітка: Детальна програма виробничої практики розробляється кожним навчальним закладом окремо, з врахуванням сучасних технологій, новітніх устаткувань та матеріалів, умов виробництва, за погодженням з підприємствами – замовниками кадрів, та затверджується в установленому порядку.

Кваліфікаційна пробна робота

Критерії кваліфікаційної атестації випускників

Професія 5141 Манікюрик
Кваліфікація Зрозряд (І клас)

ЗНАЄ, РОЗУМІЄ:

1. Види сучасних технологій в манікюрі.
2. Сучасні інструменти та пристосування: свердло та підставка для свердлення нігтя, насадки для виконання апаратного манікюру.
3. Сучасні способи очищення, дезінфекції та стерилізації манікюрного інструменту.
4. Сучасні технології виконання робіт з нарощування нігтів, переваги і недоліки кожного з них.
5. Правила обробки нарощуваних нігтів за допомогою пилочки та полірувальних засобів чи пристосувань.
6. Правила зняття нарощуваних та накладних нігтів.
7. Особливості виконання нарощування на проблемних нігтях.
8. Особливості виконання апаратного манікюру.
9. Особливості виконання декоративного манікюру.
10. Особливості виконання SPA-манікюру.
11. Основні вимоги до виконання художнього розпису нігтів.
12. Правила підбору лаків, фарб та пензлів для виконання художнього розпису нігтів.
13. Основні вимоги до декоративного оформлення нігтів.
14. Правила виконання пірсінгу, об'ємного дизайну нігтів, акваріуму, ліпки.
15. Використання сучасних технологій по догляду за шкірою рук та нігтями.
16. Способи регенерації та встановлення пошкоджених нігтів.
17. Процедуру аромотерапії.
18. Процедуру парафінотерапії.
19. Процедуру пілінгу.
20. Масаж кистей рук та догляд за шкірою рук і нігтями з використанням сучасних косметичних, рослинних засобів, глін та олій.
21. Види сучасних кремів, лосьйонів, гелів для догляду, лікування та масажу шкіри рук.
22. Препарати для зміцнення нігтів.
23. Засоби системи SPA – манікюр.
24. Сучасні розчинники, лаки та фарби для художнього розпису нігтів.
25. Прийоми нанесення малюнків та аплікацій на нігті.

ВМІЄ:

1. Організувати працю на робочому місці.
2. Виконувати нарощування нігтів за гелевою технологією на формах.
3. Виконувати нарощування нігтів за акриловою технологією на формах.
4. Виконувати накладання нігтів на типсах.
5. Знімати нарощування та накладні нігті.
6. Виконувати художній розпис нігтів.
7. Підбирати лаки, фарби та пензлі для виконання художнього розпису нігтів.
8. Виконувати декоративне оформлення нігтів стразами, фольгою, смужками, стрічками, аплікаціями, заклепками, використання спеціального кольорового порошку та ін.
9. Виконувати пірсінг, оформлення об'ємного дизайну нігтів, акваріуму, ліпки.
10. Виконувати апаратний манікюр.
11. Виконувати SPA-манікюр.
12. Виконувати фантазійний манікюр.
13. Виконувати процедуру аромотерапії.
14. Виконувати процедуру парафінотерапії.
15. Виконувати процедуру пілінгу рук з використанням системи SPA.
16. Доглядати за шкірою рук та нігтями з використанням сучасних косметичних, рослинних засобів та олій.
17. Виконувати масаж кистей рук з використанням сучасних методів та косметичних засобів.
18. Надавати рекомендації відвідувачу при виборі форми нігтів, кольору, типу лаку, виду розпису та оформлення нігтів.

Перелік основних обов'язкових засобів навчання

№ з/п	Найменування	Кількість на групу з 15 осіб		П р и м і т к а
		Для індивідуального користування	Для групового користування	
Обладнання				
1.	Стіл для майстра виробничого навчання	1		
2.	Стіл манікюрний		15	
3.	Шафа (тумба) для зберігання інструменту та косметичних, лікувальних, дезінфікуючих засобів		1	
4.	Стілець манікюрний з гвинтовим підйомником		15	
5.	Стілець для клієнтів		15	
6.	Шафа для чистої білизни		1	
7.	Стілець для майстра виробничого навчання	1		
Інструмент				
1.	Ножиці прямі	15		
2.	Ножиці вигнуті	15		
3.	Щипці манікюрні великі	15		
4.	Щипці манікюрні малі	15		
5.	Пилочка відповідної абразивності для натуральних нігтів	15		
6.	Пилочка для шліфування вільного краю нігтя.	15		
7.	Пилочка для полірування нігтьової пластини.	15		
8.	Лопатка для відсування та видалення кутикули та надшкір'я.	15		
9.	Щіточка для обчищення нігтів	15		
10.	Скляні палочки	15		
Прилади, пристосування та спеціальний посуд				
1.	Полірувальний прилад		10	
2.	Машина з насадками для електричного манікюру		5	
3.	Свердла		15	

4.	Пристосування для свердлення нігтя		15	
5.	Стерилізатор електричний		2	
6.	Бікси для стерильного матеріалу	15		
7.	Ванночки для кистей рук	15		
8.	Пересувна лампа	15		
9.	Водонагрівальна установка		1	
10.	Лупа		1	
11.	Китиця для лаку	15		
12.	Пінцет плоский	15		
13.	Відро педальне (для сміття, використаної білизни)		2	
14.	Сміттезбірник		1	
Білизна				
1.	Змінні серветки для рук	30		
2.	Рушники для особистого користування	15		
3.	Халати	15		
4.	Хустинки	15		
5.	Рукавиці гумові	15		
6.	Рукавиці махрові для ванночок та компресів		15	

З М І С Т

№ з/п		Ст.
	Розробники	6
	Загальні положення	8
	Державний стандарт професійно-технічної освіти з професії «Манікюрник» 2 розряд (II клас)	11
	Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника професійно-технічного навчального закладу	12
	Типовий навчальний план	13
	Типові навчальні програми	15
	Типова навчальна програма з виробничого навчання	37

Критерії кваліфікаційної атестації випускників	44
Державний стандарт професійно-технічної освіти з професії «Манікюрник» 3 розряд (I клас)	46
Освітньо-кваліфікаційна характеристика випускника професійно-технічного навчального закладу	47
Типовий навчальний план	49
Типові навчальні програми	50
Типова навчальна програма з виробничого навчання	61
Критерії кваліфікаційної атестації випускників	64